

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

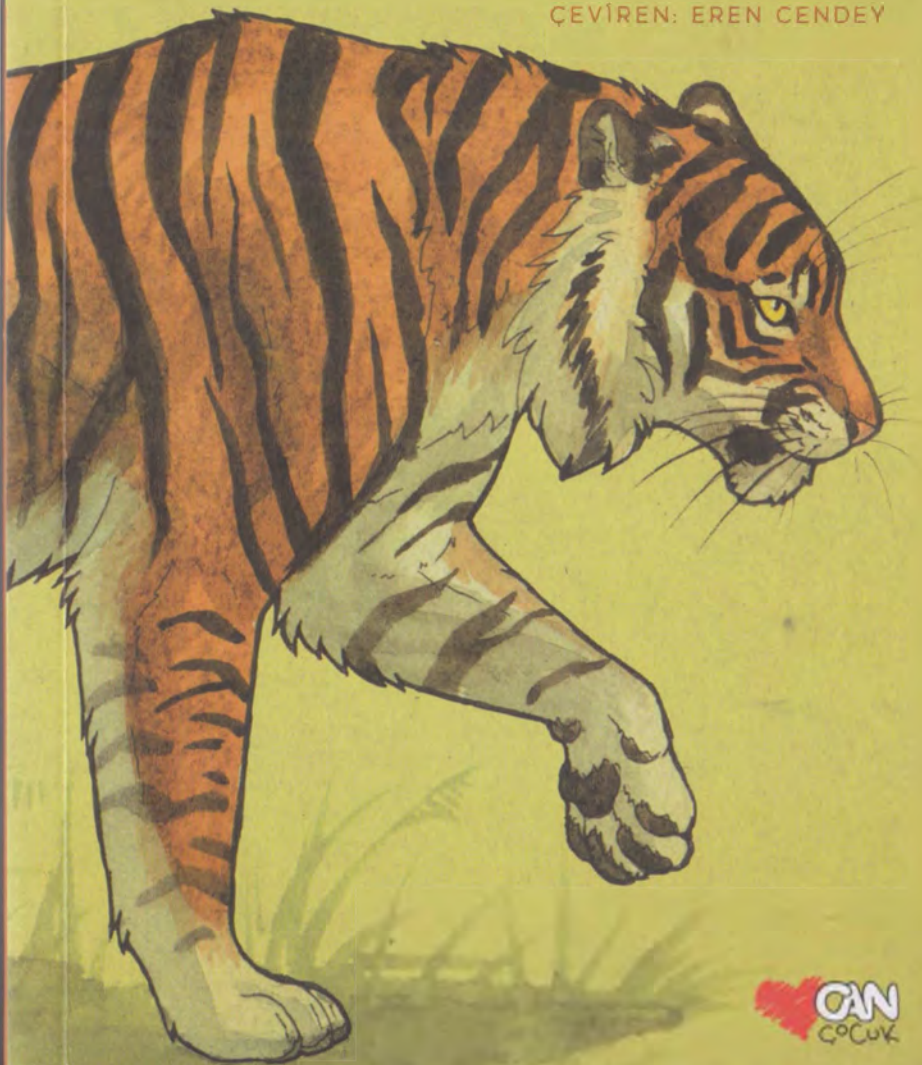
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SUSANNA TAMARO

KAPLAN VE CAMBAZ

ÇEVİREN: EREN CENDEY

La tigre e l'acrobata, Susanna Tamaro

© Susanna Tamaro, 2016

© **Can Sanat Yayınları A.Ş.**, 2019

Bu eserin Türkçe yayın hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Tüm hakları saklıdır.
Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 978-975-07-4147-0

1. Basım: 2000 adet, Ekim 2019

Çeviren: Eren Cendey

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran

Editör: Tuğçe Özdeniz

Son Okuma: Seda Ateş

Kıtap Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak Tasarım: Alper Zeki, Lom Creative (www.lom.com.tr)

Tasarım Uygulama: Güneş Kozak

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 43514

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Kapak Baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 35382; Adres: Maltepe Mah. Litrosyolu Sok.

2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4 Zeytinburnu, İstanbul

İç Baskı ve Cilt: An Matbaası; Sertifika No: 44009

Adres: Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sitesi

No: 81/39 Topkapı, İstanbul

Kaplan ve Cambaz

SUSANNA TAMARO

Çeviren: Eren Cendey

SUSANNA TAMARO

Susanna Tamaro 1957'de İtalya'nın Trieste kentinde doğdu. Sinema yönetmenliği eğitimi aldı ve televizyon için doğa belgeselleri çekti. Büyükler için yazdığı *Yüreğinin Götürdüğü Yere Git* adlı kitabının büyük başarısından sonra o da yüreğinin sesini dinledi ve bir dağ şehrine yerleşti. Şu anda atlar, kuşlar, keçiler, kurbağalar, sincaplar ve elbette kedi ve köpekleriyle birlikte dağdaki çiftliğinde yaşıyor, yazmaya devam ediyor. Doğanın korunması ve çocukların temiz, yeşil ve dürüst bir dünyada yaşayabilmeleri için birçok çocuk kitabı yazdı. Susanna Tamaro aynı zamanda bir karate öğretmeni ve ustası.

YAZARIN YAYINEVİMİZDEN ÇIKAN DİĞER KİTAPLARI:

Atla, Bart!, Büyülü Çember, Kitaplardan Korkan Çocuk, Tobia ve Melek, Tombul Yürek

İçindekiler

Işık	9
İzleri Takip Etmek.....	14
Bir Ses Sizi Çağırarak	19
Size İnsandan Söz Etmek Zorundayım.....	24
Kaplan Adam	30
O Ne Olacak?.....	34
Doğuya Doğru	38
Hiçliğin Kaplanı	45
Seni Bekliyordum	53
Bir El ve Eldiven.....	59
Tayga'da Dolaşmak	68
O Lanet Gün	75
Sirke Hoş Geldin!	80
Küçük Cambaz.....	88
Uçmayı Öğrenmek İstiyorum!	94
İnsanların Şehrinde	101
Paçavralara Bürünmüş Adam	106

Özgürlüğe Doğru	112
Duvar	121
Kabuk ve Ceviz.....	126
Çengel Boynuzlu Dağ Keçisi	130
Gökyüzüne Doğru.....	135
Kargaların Dansı.....	139
Geçidin Ötesinde	144

*Şu cennetin yukarısında,
Hepsinden daha yüksekte
Ötesinde başka hiçbir âlemin olmadığı yerde parlayan ışık
İnsanın içindeki ışıkla aynıdır.
Chandogya Upanişad, III, 13, 7*

(Çeviri: Suat Ertüzün)

Işık

Küçük Kaplan bir inde doğdu. Yapraklardan oluşan döşek ve annesinin buruk kokusuna karışan güçlü orman kokusu ona dünyaya hoş geldin dedi.

Küçük Kaplan ne Sandokan filmindeki kaplandı, ne de ünlü *Cengel Kitabı*'ndaki Shere Khan. Tropik bölgelerin nemli pusu ona çok uzaktı. O, en uzak doğunun sınırlarında, karlı ormanlarla Tayga arasında, zamanların ilk zamanından beri güneşin en önce doğduğu yerde açmıştı gözlerini dünyaya. Onun olduğu yerde yılan oynatan adamların değil Şamanların kulübeleri vardı.

Annesinin uzun ve sık tüyleri vardı, bıyıkları olağa-

nüstü uzunluktaydı ve bedeni hem yumuşacık hem de sıcaktı. Onun derin ve düzenli soluğu yanında olduğu sürece korkacak hiçbir şey yoktu.

Küçük Kaplan, ilk günlerinde annesinin inip kalkan koca göbeğine yumulup meme emmekten başka bir şey yapmadı. Yanında onunla birlikte meme emen ve gece ona sarılıp uyuyan biri daha vardı.

Derken bir sabah uyandığında inanılmaz bir şey oldu. Doğduğundan beri onu sarıp sarmalamış olan karanlığın içinden bir ışık sızdı. Cılız ve titrekti ama gene de içeriden başka bir de dışarının olduğunu anlamasına yetiyordu. Ve o dışarısı, gölgelerden, açık ve koyu renkli siluetlerden oluşuyordu.

Dışarıda, hareket eden bir şeyler vardı.

Oldukça kısa bir süre sonra o siluetler, biçimlere dönüştü, biçimlerin bir yüzü oldu. Onu pürtüklü diliyle yere devirip yalayan annesinin yüzü.

Küçük Kaplan'ın ilk sorusu "Ben neredeyim?" oldu.

Annesi ona, "Kendi inimizdeyiz," diye yanıt verdi.

"Peki daha önce neredeydim?"

"Kardeşinle birlikte, benim karnımın içindeydin."

İnin içinde her şey tanınabiliyordu. Çatıları, devrilmiş ağaçların gövdeleri, karnının altında uzanan yapraklar yumuşacık bir halı oluşturunuyordu, dalların arasından ışık sızıyordu. Ama yapraklar ve kütükler hep orada dururken, ışık canının istediği gibi davranıyordu. Kimi zaman vardı, kimi zamansa yok oluyordu.

“Neden böyle yapıyor?” diye sordu annesine.

“Çünkü Güneş’in zamanı ayrıdır, yıldızların zamanı ayrı.”

“Güneş de bir kaplan mı?”

Anne bir süre sessizce durdu. “Evet,” dedi sonra, “çünkü Güneş göklerin kralıdır.”

“Biz de mi kralız?” diye sordu Küçük Kaplan.

“Evet, bizler kral ve kraliçeyiz. Güneş göklere hâkimdir, biz de Tayga’ya hâkimiz.”

“Bunun anlamı nedir?” diye sordu Kaplancık.

“Herkes bizden korkar ama biz kimseden korkmayız.”

Küçük Kaplan’ın keşfettiği üçüncü şey kulakları oldu. Bir sabah, güneş ağaçların kökleri arasından sızarken, bazı olağanüstü sesler dikkatini çekti.

Nereden geldiklerini anlayabilmek için bacakları üzerinde doğruldu ve ışığın sızdığı yöne doğru temkinli adımlarla yürüdü. Neredeyse dışarıya ulaşmak üzereyken, annesinin heybetli bedeni girişi engelledi.

Onu ensesinden yakaladı ve yeniden inin içlerine doğru taşırken, “Neden kardeşinle birlikte içeride durmuyorsun?” diye kükredi. “Ben yanında değilken dışarı çıkmayacaksın!”

Cesareti kırılan Kaplancık gidip yaprakların arasına kıvrıldı.

Çok geçmeden, anne yavrularını dışarıya çıkarma zamanının geldiğine karar verdi. O sabah, Küçük Kaplan’ın kalbi küt küt atıyordu. Sonunda o da görececek ve bilecekti!

En önde annesi, arkasında kardeşi ve sonda kendisi olmak üzere sıraya girdiler. Anne inden ayrılmadan önce, “Benim kuyruğumdan uzaklaşmak yok!” diye kükredi.

Öyle de yaptılar.

Güneş tepede parlıyordu, ışık neredeyse yavru kaplanların gözlerini delecekti. Gözlerini kısarak, dikkatle ilerlediler. Harika bir ilkbahar günüydü, ağaçların en yüksek dallarında yapraklar tomurcuklanmaya başlıyor ve gövdelerin diplerinde ilk çiçekler açıyordu. Pençelerinin altındaki toprak yumuşak ve ıslaktı, başlarının üzerinde kuşlar cıvıldıyordu, daha küçük hayvanlarsa onları görür görmez koşarak uzaklaşıyorlardı.

Önce uzakta görünen, giderek yaklaşan noktaya vardıklarında korkutucu bir gürültü duyuldu. İki yavru ne yapacaklarını bilemeden durdular. Dimdik kaldırdıkları kuyrukları titriyor, burunları havanın anlamını çözmeye çalışıyordu.

Anneleri onlara dönerek, “Nehrin sesi,” dedi. “ Biraz sonra nehrin kendisini de göreceksiniz.”

Böylece biraz daha ilerlediklerinde, ıslıl ıslıl parlayan ve göz alabildiğine uzanan nehrin beyaz yaldızlarla hiç durmadan aktığını, büyük ağaç gövdelerine çarptığını ve az önce onları korkutan o gümbürtüye neden olduğunu anladılar.

“Krallığınızda her zaman bir nehir olsun!” dedi anne. “Biz kaplanlar çok su içmeye ihtiyaç duyarız. Bunu hiç unutmayın!”

Yavru kaplanlar su içmek için ürkekçe nehre yaklaşırlarken, anneleri sözlerini sürdürüyordu: “Bakın, nehir sudan oluşur ama yıldızlar Güneş’ten daha uzun süre gökyüzünde kaldıkları dönemde adına buz denen sert bir yüzeye dönüşür. Buz içilemez ve sizin için düşman haline gelebilir.”

Küçük Kaplan “Bizden korkmaz mı?” diye sordu.

Anne usulca yanıtladı onu: “Onu yiyemeyiz.”

“O da bizi yiyemez!”

“Ağzı olmadan da sana kötülük yapabilir. Eğer üzerinde yürürsen ve o anda kırılırsa, seni alttaki suyun içine düşürür. Oradan geçmekte olan bir kütük yoksa, onun ısırığından kurtulmak zor, çok zor olur.”

İzleri Takip Etmek

İlk dışarı çıkışlarından sonraki gün, anne onlara inde parçalayabilecekleri bir tavşan getirdi. Yavrular, ilk etlerine saldırırken, “Önce bunları avlamakla başlayacaksınız,” dedi, “sonra tilkilerin, geyiklerin, daha büyük avların peşine düşeceksiniz.”

Beslenme tarzlarının değişmesi onları günden güne daha güçlü kıldı, kendilerinden emin adımlar atmaya başladılar ve böylece keşif alanlarının sınırlarını genişletebildiler. Nehir avlanmak için iyi bir yerdi.

Anneleri, “Yürüyen her şey eninde sonunda su içme ihtiyacı duyar,” diye açıklamıştı. “Bu nedenle gizlenip

beklemek en iyisidir. Sıçramak ve şaşırtmak bize özgü sanatlardır.”

Anneleri nehir kıyısıyla huş ağacı ormanı arasında ne kadar farklı kokular olduğunu da öğretti onlara. Fare, tavşan, kakım, tilki, porsuk ve domuz kokuları vardı. Koşan her şeyin bir kokusu vardı ve kokusu olan her şey yenebilirdi.

Onlara zamanın da hep aynı olmadığı bilgisini verdi. “Günlerin çok uzun olduğu bir kısa dönem, bir de günlerin kısa olduğu uzun –çok uzun– dönem vardır. Eğer günler kısaysa, geceler uzundur. Ve geceler uzun olduğunda, yeryüzüne kar ve buz düşer. Kar her şeyi değiştirir. Avı, izleri takip etmeyi değiştirdiği gibi ine dönüş de farklı olur.”

“İzleri takip etmek ve hiç iz bırakmamak: İşte bizim soyumuzun sırrı bu. Bir kaplan yürüdüğünde kimse onun hangi yöne gittiğini anlamamalıdır. Kar yoksa bu kolaydır ama kar varken zor olur. Hiç kimse inimizin nerede olduğunu keşfetmemelidir.”

“Neden?” diye sordu Küçük Kaplan.

“Çünkü ininizde en değerli şeyinizi koruyacaksınız.”

“Nedir o?” diye atıldı Küçük Kaplan.

“Kendi canınız,” dedi anne burnunu yavrularına sürterek.

Küçük Kaplan *Eğer biz kral ve kraliçeysek neden korkacağız ki*, diye sormak isterdi ama bu soru boğazında takılıp kaldı.

Sahada ilk sınavlarını karlı bir kış günü verdiler. Anne büyük bir ağacın gövdesinin arkasına saklandı ve onları avlanmaları için Tayga'ya gönderdi; Küçük Kaplan erkek kardeşinden daha başarılı oldu ve az sonra ağzında bir tavşanla çıktı ortaya. Bu kolay ve eğlenceli bir iş olmuştu, et de annesinin getirdiğinden daha lezzetliydi.

Daha sonraki günlerde anneleri onları inde yalnız bırakarak uzaklaşmaya başladı. Her zaman aynı emri tekrarlayarak, "Sakın ha çıkmak yok!" diyordu. Bir, iki hatta üç gün dönmediği oluyordu. Küçük Kaplan yuvaya kapanıp kaldıkları günlerde annesinin uyarısı üzerine kafa yoruyordu. Neden çıkmamaları gerekiyordu? Onlar gerçekten birer kral ve kraliçeyse, neden korkacaklardı? Düşmanları buz ile çoktan tanışmışlardı. Yoksa başka düşmanlar da mı vardı?

Erkek kardeşi arada sırada oynamak istiyordu ama o, dişi yavru, buna yanaşmıyordu. Artık gün ışığında olup biten her şeye özlem duyar olmuştu.

Anne kaplanın her dönüşü bir şenlikti. Ağzında kocaman bir avla inin kapısında beliriyordu ve sonra üçü birlikte onu nehir kenarına sürüklüyorlardı. İlk seferinde yavrular bu kadar büyük bir hayvanla karşı karşıya geldiklerinde çok şaşırmışlardı. Bir tavşanı, fareyi yemek kolaydı ama ya bu kocaman geyiği nasıl yiyeceklerdi?

Neresinden başlamak gerekirdi?

Anne onları usulca arka ayaklara doğru itmişti. "Buradan başlayın ve karnınız doyuncaya kadar yiyin." Üçü-

nün birlikte yan yana ve sessizce yemeleri oldukça uzun sürmüştü. Arada sırada koca gövdeyi bırakıp su içmek için nehre yaklaşıyorlardı.

Çevredeki ağaçların üzerinde kargalar gürültülü gürültülü ötüyordu.

Küçük Kaplan bakışlarını onlara doğru kaldırarak, “Neden böyle yapıyorlar?” diye sordu.

“Çünkü karınları aç,” diye yanıtladı annesi.

“Ne zaman yiyecekler peki?”

“Biz izin verdiğimizizde...”

Daha küçük bazı avlarını seherle günbatımı arasında kalan sürede yiyip bitiriyorlardı ama akşam olduğunda, geyik gibi büyük hayvanların kemiklerinin üstünde hâlâ sıyracak et kalıyordu. O zaman anne ve yavrular hayvandan geriye kalanın üzerini dallar ve yapraklarla örtüyorlar, ine dönmek yerine yemeklerini gözetmek için çevresinde yatıp uyuyorlardı. Kısa süre içinde Tayga’da başkaları sayesinde karınlarını doyuran hayvanların yalnızca kargalar olmadığını öğrenmişlerdi.

Güneşli bir günde bir geyikten geriye kalanı parçalarlarken, ileride bir erkek kaplan belirdi. Üçü birden burunlarını kaburgalardan kaldırdılar. Anne kaplan, onun üzerine atlamak yerine, kuyruğunu dik tutarak ona doğru yürüdü ve yüzünü erkek kaplanın yüzüne sürdü.

Sonra yavrularına dönerek, “Babanıza merhaba deyin!” dedi.

Küçük Kaplan ve erkek kardeşi yüzlerini ürkekçe babalarının yüzüne değdirdiler.

Babaları üç gün yanlarında kaldı ve geyikten geriye, sıyracak bir şey kalmadı. Geceleri birbirlerine sokulup kuyruklarını usul usul oynatıyor, Ormanın Yüce Soluğu'na gömölüp uyuyorlardı.

Seherin ilk ışığıyla baba yerinden kalktı, alev alev yanan bakışlarıyla onlara şöyle dedi: "Unutmayın! Gerçek kaplanlar olursanız bütün dünya ayaklarınızın altına serilir ama bir an için bir başka ruhun sizi ele geçirmesine izin vererseniz, dünya bunu fark edecek ve sizi maskara edecektir."

Küçük Kaplan *Kimin Ruhu?* ve *Maskara etmek nedir?* diye soracaktı ama buna zaman bulamadı. Babaları yüzünü onların yüzüne sürttükten sonra sessizce uzaklaşarak Tayga'da görünmez oldu.

Bir Ses Sizi Çağıracak

Dişi ve erkek yavrular artık büyümüşü.

Henüz anneleri kadar büyük değildiler ama artık yavru görüntüsünden çıkmışlardı. İnde yan yana uyurlarken, bacakları, kuyrukları derken, inin içini bütünüyle kaplıyorlardı.

Tayga'nın uzun mu uzun kışında eğitimlerini sürdürmüşlerdi. Ses çıkarmadan farklı zeminlerde yürümeyi öğrenme, zemin ister buz olsun, ister çamur ya da yapraklı dallarla kaplı toprak, her adımı mutlak sessizlik içinde atma, havayı koklama ve tüm iletileri yorumlama,

rüzgârı dinleme ve onun gözle görünmeyen sözlerini yakalama, sıçramayı öğrenme... Anneleri hiç usanmadan “Daha uzun, daha güçlü zıplayın!” diyordu. Avın omzuna, sırtına atlamak, tek ve güçlü bir darbeyle dişleri avın boğazına geçirmek gerekiyordu.

İşte kaplanların ağır görevi buydu.

Bir akşam, inlerine döndükten, kara bulanmış gür tüylerini silkeledikten sonra küçük dişi kaplan annesine sordu: “Ben ne zamana kadar küçük sayılacağım? Kuyruklarımız neredeyse aynı boya geldi.”

Anne, kaplanların bildiğince, yüreğinin derinliklerinde gülümsedi. O da çok mevsimler önce, aynı soruyu kendi annesine sormuştu.

“Benimle kaldığınız sürece küçük sayılacaksınız.”

Erkek kaplan yavrusu, “Peki ne zamana kadar senin yanında kalacağız?” diye sordu.

“Tayga sizi çağırana kadar.”

Dişi yavru, “Ama zaten Tayga’dayız!” diye karşı çıktı.

“Ama bu yaşadığınız krallık benim egemenliğimde. Gün gelecek, kendi krallığınızı fethetmek için buradan ayrılacaksınız.”

Küçük Kaplan, “Ama ben burada mutluyum!” dedi.

“Gün gelecek ve bu sözün artık geçerli olmayacak.”

“Peki bunu nasıl bileceğiz?”

“Bir sabah, bir ses sizi çağıracak.”

“Peki o zaman ne olacak?”

“O zaman koşmaya başlayacaksınız. Ve bir daha arkınıza dönüp bakmadan koşacaksınız.”

Erkek kaplan yavrusu, “Peki bir daha birbirimizi hiç görmeyecek miyiz?” diye sordu.

Anneleri, “Yeter artık, susun,” dedikten sonra yorgunluktan kapanan gözlerini yumarak, başını ön ayaklarının üstüne koydu. “Göklerin ötesindeki Tayga’da görüşeceğiz,” diye mırıldandıktan sonra uyuyakaldı.

Bir yaz geçmişti, şimdi, ikinci yaz da bitmek üzereyken, Küçük Kaplan hayatın inden dışarıya koştukları ilk gün kadar kolay olmadığını anladı. Gündelik güçlükler vardı; buzun üstünde yürümek, av bulmak gibi. Fakat bir de tanımlaması daha yaman zorluklar vardı. Babalarının vedalaşırken söylediği sözler, yanıt bulamadan zihninde yankılanmaya devam ediyordu.

Gerçek bir kaplan mı yoksa başka bir şey olmak mı?

Tamam da, ne?

Yaban domuzu, geyik, kurt, karga mı?

Tam kaplan olmayı başaramazsa, ne olma tehlikesi vardı?

Anneleri sürekli, “Adınıza layık olun!” diyordu.

Bir gece, sıcak yuvalarında yatarlarken, Küçük Kaplan ona bu sözlerle ne demek istediğini sormuştu. Annesi “Bir kaplan tam bir kaplan olmalıdır,” diye yanıtlamıştı.

Sonra birbirlerine sokulup uyumuşlardı. Daha doğrusu annesi uyumuştu ama Küçük Kaplan uyku girmeyen gözlerini inin karanlığına dikmişti.

Ormanda yaşlı ağaçlar görmüştü, gövdelerinde oyuklar oluşmuştu ve o derin oyuklarda mantarlar büyüyor-

du. Peki o hâlâ bir ağaç mıydı yoksa ağaç-mantar mı? Acaba kendisine de benzer bir şey olabilir miydi? Gün gelir, sık tüylerinin arasında bir gedik açılır ve oraya doğası başka bir şey girer miydi, ya da kendi doğası oradan dışarı sızar mıydı?

Nereye gitmek için?

Bunu bilmek mümkün değildi!

Peki bir başkasının doğası onun içine nasıl girebilirdi ki? Eğer adına layık olmazsa, gün gelir bir fareye ya da tavşana dönüşür müydü? Avlamak yerine avlanır mıydı? Nesnelerin göründükleri halleriyle, gerçekten ne oldukları arasında bir fark var mıydı?

Gündoğumunun ışıkları inin içine süzölmeye başladığında, Küçük Kaplan bir konuda karara varmıştı. Hayat gerçekten gizemlerle doluydu.

Annesi onun avlanma yeteneğinin başlangıçta görüldüğü kadar umut vaat edici olmadığını fark etmişti. Erkek yavru hiç tereddüt etmeden sıçrarken, dışının dikkati bir eylemin ortasında dağılıveriyordu. Bedeni orada oluyordu ama zihni bambaşka yerlere uçuyordu. Ve o bir anlık zaman diliminde, avı hızla kaçarak uzaklaşıyordu.

Kim bilir kaçınıcı üzücü başarısızlığından sonra annesi ona “Ne oluyor?” diye sormuştu ama Küçük Kaplan ne yanıt vereceğini bilememişti. Düşüncelere daldığını söylemesi gerekirdi ama kaplanlar düşüncenin ne olduğunu bilmezdi.

Bunun üzerine annesi ona hiç kimsenin onun yerine avlanamayacağını hatırlattı. Uzak sayılmayacak bir gün-

de, onun ve yavrularının hayatta kalabilmesi bütünüyle onun pençelerinin gücüne bağlı olacaktı.

Küçük Kaplan bunu onaylamıştı.

Evet, bunu biliyordu.

Annesi bir anlığına gözlerini yummuştu. Onca gurur duyduğu kızı şimdi onda korku uyandırıyor. Böyle devam ederse, neler gelirdi başına? Karın göz kamaştırıcı beyazlığı içinde ritmik bir biçimde salladığı kuyruğuyla uzaklaştığını gördüğünde, gözkapaklarını indirdi ve Tayga'nın en güçlü ruhlarına yakardı. Sevgisinin güçlü titreşimleriyle, "Sonu tilkinin ve karganın sonu olmasın. Ve asla insanla karşılaşmasın!"

Size İnsandan Söz Etmek Zorundayım

İkinci kışları sona ermek üzereydi. Buz kalıpları nehirde çatırdamaya başlamıştı, yerleri kaplayan karlar çamura dönüşüyordu.

Her bir yanda şıp şıp damlama sesleri duyuluyordu.

Kuşlar artık hüznü ötüşlerini bırakmış, bir daldan ötekine atlayarak cıvıldaşıyorlardı.

Yakında, pek kısa süren aşk mevsimi başlayacaktı ve anne de yavrularının kendi krallıklarını fethetmek için uzun bir yürüyüşe çıkacaklarını biliyordu.

Kaç kez yaşamıştı o ânı!

Yüreği, bir kez daha görevini hakkıyla yerine getirmiş olmanın gururuyla doluydu. Ama bu duyguya daha ince, daha gizemli, yüreğini ansızın burkuveren bir başka duygu daha ekleniyordu. Yavrularına öğrettikleri yeterli miydi? Yuvanın girişine uzanmış, bunları düşünüyordu. Onları bilgilendirme ve uyarma konusunda yeterince başarılı olmuş muydu? Acaba yavruları gerçek kaplanlar olabilecek miydi?

Dişi ve erkek yavrular artık yalnız başlarına avlanacak ve geceyi dışarıda geçirecek kadar büyümüşlerdi. Sık sık annelerine de yiyecek getirerek ine dönüyorlardı. Küçük erkek kaplan, yaban domuzu konusunda uzman olmuştu. Küçük dişi kaplansa tavşanları yeğliyordu. Annesi ona çıkışmayı denemişti. “Hepsi bu mu?” demişti ama Küçük Kaplan hep bir mazeret buluyordu. “Aç değildim... Bir somon yedim. Böğürtlenlerle dolu bir düzlükte uyudum.”

Küçük Kaplan’ın meraklı bir doğası vardı ve merak, bir kraliçe için iyi bir erdem değildi. Belki bir sincap için erdem sayılabilirdi ama kaplana uygun değildi. Anne artık daha fazla susmaması gerektiğini düşündü. Yavrularına insandan başka her şeyden söz etmişti.

Ve şimdi bunu yapmanın zamanı gelmişti.

Buzlar iyice erimişti. Tayga’yı kaplayan su birikintilerinden yükselen ve bulutlar gibi uçuşan böceklerin vızıltıları dayanılmaz olmuştu. Erkek Kaplan yavrusu, yaşlı bir geyik getirmişti. İki gün boyunca sadece yemek

yemişlerdi ve bir o kadar zamanı da yediklerini sindirmekle geçirmişlerdi.

Dördüncü gün, anneleri ayağı kalktı ve onlara şöyle dedi: “Size insandan söz etmem gerekiyor.”

Erkek kaplan uykulu gözlerini açtı. “Yenir mi?”

“O da olur, ama önemli olan bu değil.”

“Peki o zaman bize neden anlatıyorsun onu?”

“Çünkü insanla kaplan hiç karşılaşmasa daha iyi olur.”

Sonra bildiğı her şeyi yavrularına anlattı.

Diğer bütün hayvanlar değil ama insan onların hayatına son verebilirdi. Aslında iri değildi ve adına yakışır tırnakları ya da dişleri yoktu. Ama ucundan ateş çıkan uzun bir sopası vardı ve onunla kaplanları öldürüyordu.

“Bizi yemek mi istiyor?” diye sordu Küçük Kaplan.

Anne başını salladı.

“Hayır, insan sadece öldürmüş olmak için öldürür.”

Ayrıca insanın ateşli silah dışında, kaplanın düşmesi halinde içinden çok zor kurtulabildiğı tuzaklar kurduğunu da anlattı.

Küçük Kaplan, “Biz hiç görmedik ama!” diye karşı çıktı.

“Neyse ki sayıca azlar,” dedi anne, “ama o az sayıdaki-ni de görünce tanımanız önemli.”

Bunu söyledikten sonra ayağı kalktı ve yavrularına onu takip etmelerini söyledi. “Rüzgâr dört bir yandan eserken bile onun kokusunu ayırt etmeyi öğrenmelisiniz ve kokusunu aldığınızda hemen ters yöne koşmalı-

sınız. İnsan, hele de yalnız değilse, çok ses çıkarır ve siz o gürültüyü duyduğunuzda artık her şey için çok geç olur.”

Küçük erkek kaplan, “Biz kaplanlar kaçır mıyız?” diye sordu.

Annesi, “Seni yemeyecek biri tarafından öldürülmenin ne anlamı var?” diye iç çekti. “Bir kaplan hayatının onuruna saygı duyar.”

Böylece birkaç gün boyunca sessizce yürüdüler. Yolun uzun bölümünde, nehir boyunca ilerlediler, sonra sık çam ormanına girdiler. Belli bir noktada anne durdu ve havayı kokladı. Sonra aynı yönde daha temkinli yürümeye devam etti. Bir süre sonra kendilerini ağaçların olmadığı bir düzlüğün kıyısında buldular. Tam ortada, kütüklerden yapılmış bir kulübe vardı. Çatının büyük bölümü yıkılmıştı ve çevresi son derece bakımsızdı.

“İşte insanoğlunun ini budur,” diye fısıldadı anne. “Terk edilmiş bir in bu.”

Son derece dikkatli adımlarla önce kendisi, sonra yavru-
ları kulübeye yaklaştılar. Erkek yavru bir çift eski çizme-
yi görünce durdu. Burnunu yaklaştırdı ve tüm çevresini
kokladı.

“Bu mu onun kokusu?”

Anne onayladı. Barakanın içine girdiler ve anneleri
tek tek her şeyi koklamalarını istedi. “Duyabiliyor musu-
nuz? Hissediyor musunuz? Anlıyor musunuz?”

Her köşeyi didiklediler.

Erkek yavru, “Sanki burada bir yıldan daha uzun bir süre yaşamışlar gibi,” diye fikir yürüttü.

“Doğru! Burası oduncuların kulübesiydi. En az dört oduncu konaklamış burada.”

Küçük Kaplan, “Geri gelirler mi?” diye sordu.

Anne, “Buraya gelmezler,” dedi, “onlar ormanı kesmek için dolaşırlar.”

Her biri kendi düşüncelerine daldığı için dönüş yolunda hepsi sessizdi. Şimdi, buz dışında hayatlarına göz diken bir şey daha olduğunu öğrenmişlerdi ve tıpkı buz gibi insan da sadece öldürmüş olmak için öldürüyordu.

Sıcağın ve yemişlerin mevsimi o yıl her zamankinden daha kısa sürdü. Geceler gündüzleri yutmaya başladıkça, onlar da inlerinin korunağında daha fazla zaman geçirir oldular. Anne yavrularının artık büyüdüğünü biliyordu. Pek yakında yeniden yalnız kalacaktı ve gökler isterse yeni bir hayat döngüsü başlayacaktı.

Görevlerinin bilincinde bir kaplan olduğundan beri ilk kez bir tür hüznün hissediyordu. İlk yavrunun bu yana kaç mevsim geçmişti?

Anne gözlerini yumdu, kendine ve yavrularına ait Tayga Krallığı’nın ne kadar geniş olabileceğini hayal etmeye çalıştı. Doğurduğu tüm yavruların pençeleri Güneş’in doğduğu noktaya kadar uzanmış olmalıydı. Bununla gurur duyabilirdi. İyi bir anne olmuştu ve yavruları için iyi bir baba seçmişti. Baba, anneye göre çok daha uzak

bölgelerde dolaşıyor ve soylarına ait bilgileri yuvasına taşıyordu.

Anne yüreğinin derinliklerinde gülümsedi. Yavrularını ve onların yavrularını düşünerek belki de uçsuz bucaksız ormanda onun soyundan gelen kaplanların egemenliğinde olmayan tek bir karış toprak kalmadığını düşündü. Onun hayatı da ormandaki ulu bir ağacinkinden farklı olmamıştı. Kendisi gövde olmuştu, yavruları dallar, yavrularının yavruları da meyveler... Ağacın gür yapraklarıyla gökyüzünü kucaklaması gibi onlar da paterlerinin gücüyle artık tüm yeryüzünü kucaklamışlardı ve onların egemenliğindeki yerlerde düzen vardı. Hiçbir hayvan hastalığa yakalanmıyor, hiçbir yaratılmış gökyüzünün ona bahşettiği süreden fazla yaşamıyordu.

İnsanoğlu olmasaydı, dünya mükemmel bir yer olurdu.

Ne çok anı üşüşmüştü zihnine. Yıllar önce ona büyük gerçeği açıklayanın derin bakışlarını yeniden görür gibi oldu: Düzensizliğin ilk nedeni insanoğludur! O uzak günleri yeniden düşününce anne derin derin iç çekti.

İşte o zaman, hanedanımı onunla kuracağım, diye düşünmüştü. Yavrularımın babası o olacak. Bu düşünce onun ruhuna derin bir huzur vermişti. Her şey yerli yerine oturmuştu. Kendi toprakları vardı, yakında yavruları da olacaktı.

Ne var ki günler geçiyor, aralarında birlikte olmanın huzuru dışında bir şey yaşanmıyordu. İnde kardeş kardeş oynuyorlardı ve hepsi buydu.

Bir gün uzun yol yürüdükten sonra, solukları soğukta minik bulutlar oluştururken, genç erkek onu uzun uzun süzdükten sonra, “Sana bir şey söylemek zorundayım,” dedi.

İşte! O an gelmişti! Yüreği yerinden oynamıştı!

“Tüm ömrümü seninle Tayga’da geçirmek isterim ama bunu yapamam.”

“Neden?”

“Çünkü ben kaplan değilim.”

Genç dişi kaplan telaşla ayağa dikilivermişti.

O, “Ben bir insanım,” diye devam etmişti.

Genç Kaplan ona şaşkın gözlerle bakmıştı. Bu nasıl mümkün olabilirdi? Her şeyiyle, tam olarak kendisine benziyordu. Kokusu bile farklı değildi. Şimdi karşılıklı ayakta durmuş, birbirlerini süzüyorlardı.

“Ben bir şamanım ve kaplan benim rehber ruhum. Ben onun içinde yaşıyorum ama o değilim. Gökte yeni ay belirmeden önce ben yeniden insana dönüşeceğim. Annemin karnından doğduğum şekli alacağım.”

Bu sözler karşısında, genç dişi kaplanın kafası son derece karışmıştı. Şamanın ne olduğunu bilmiyordu ama insanoglunun kendi türü için büyük bir tehlike olduğunu çok iyi biliyordu. Aslında kaçması gerekirdi ama şimdi onu buraya mihlayan bir şey vardı.

O zaman Kaplan Adam ona “Korkma!” demişti rahatlatmak için. “Zamanım dolmadı daha. İki gün daha birlikte olabiliriz.”

Ve öyle de olmuştu.

Ama aralarında bazı şeyler değişmişti.

Genç dişi kaplanın canı artık oynamak istemiyordu, bu nedenle konuşmaya başlamışlardı. Yanında bir şaman varken, şimdiye dek onun için görünmez olan şeyleri görmeye başlamıştı.

Karlı bir gecede, Kaplan Adam her bir kar tanesinin, kürkleri üzerinde erimeden önce ne denli mükemmel bir şekli olduğunu göstermişti ona. Birlikte yıldızları saymışlar, her gün dünyayı yenilemek için bir kez daha doğan Güneş’i beklemişlerdi. Sonunda, veda akşamı gelmiş, suratlarını birbirine sürtmüşlerdi. Genç dişi kaplan, “Bütün bu yaşananlar çok üzücü,” demişti.

Kaplan Adam, bu arada çam ormanını saran sisin içinde ağır adamlarla görünmez olmadan önce ona “Her şeyin bir anlamı vardır,” demişti.

Şimdi, şamanın –uzun yıllar boyunca zihninden silinen– sözleri yeniden aklına geliyordu. Hayatta kalma derdindeydi ve ilk gençliğine ait bu olayı neredeyse

belleğinden silmişti. Oysa küçük dişi kaplana bakarken daha önce sahip olduğu yavrulardan ne kadar farklı olduğunu ve bu farklılığın belki de o geçmiş gecelerde öğrenmiş olduklarından kaynaklandığını düşünüyordu. Şaman ona başkalarının göremediği bir dünyayı göstermişti ve bunca zaman yüreğinde sırlanmış olan o dünyanın, bir şekilde kendi soyunda can bulduğunu seziyordu. O bilincine varmadan, Kaplan Adam'ın düşünceleri kendi düşüncelerine dönüşmüş, onlar da sonra küçük dişi kaplanın düşünceleri olmuştu. Tek fark şuydu ki, kendisi düşüncelerini denetim altında tutmuştu ama Küçük Kaplan düşüncelerin denetimine girmişti.

Ona, yiyecek olmasa bile insanın kaplanları neden öldürdüğünü anlatan gene şaman olmuştu; insanoğlu kaplan postunu ayaklarının altına sermeyi seviyordu. Yani öldüğünde kaplan bir halıya dönüşüyordu, bazı iç organları da ilaç oluyor ve kaplan gücü kazanabileceğini düşünen insanlar tarafından yutuluyordu.

Şaman-kaplan gene de insanoğlunun kaplanı öldürmesinin asıl gerekçesi bu değildir, diye devam etmişti sözlerine. Gerçek neden kıskançlıktır.

İnsanoğlu kaplanın gücünü, onun asaletini kıskanır.

O Ne Olacak?

Gece inlerinde yatarlarken, anne uyumakta olan küçük dişi kaplanını seyrediyordu. O artık yetişkindi ve uyuyan şu kaplanla tüm anneler gurur duyardı. Huzurlu bir yüz ifadesi vardı, karnı her solukta titriyor, bıyıkları da aynı ritmi izliyordu.

Artık kendi krallığını fethetmeye ve kendine bir erkek kaplan bulmaya hazır olmalıydı ama yavrusuna her bakışında bir halıdan başka şey göremez olmuştu.

Bir arada geçirdikleri son üç gün boyunca, son derece şiddetli bir kar fırtınasının etkisi altında kaldılar. İnin

sıcak loşluğunda rüzgârın ıslığı, en yaşlı ağaçların devrilişi ve dallarının kırılışı işitiliyordu.

Anne yavrularına sürekli “Rüzgâr konuşuyor,” diyordu, “onu dinlemeyi bilin yeter.”

Küçük Kaplan’ın gözüne uyku girmiyordu. Rüzgâr bir fırtına enerjisiyle konuşuyordu ama Küçük Kaplan kendini ne kadar zorlarsa zorlasın tek bir sözcüğünü bile seçemiyordu. Erkek kardeşi de huzursuzdu, sanki kuyruğu tutuşmuş gibi inin içinde bir ileri bir geri yürüyordu.

Tedirgin sesiyle devamlı, “Ne zaman bitecek bu?” diye soruyordu.

Anne sabırla, “Gökler istediği zaman,” diyordu.

Erkek kaplan öfkelenmişti.

“Gökler, hep gökler! Bizim ayaklarımızın belirlediği bir şeyler de olmalı bu dünyada!”

İşte o ilk ve ani isyanla, anne veda zamanının geldiğini anladı. Fırtına dindiğinde ailesi çözülecekti.

Bu sefer Küçük Kaplan da kardeşine katılarak şöyle dedi: “Evet ya, bizim ayaklarımıza ne iş düşecek o zaman? Madem bizler kral ve kraliçe olacağız, neden bir gücün emrinde olalım?”

Annenin sakin yanıtı, “Gökyüzü bizim babamızdır,” oldu. “Yeryüzü de annemizdir. Bizim krallığımız bu ikisinin arasında yer alır. Eğer babamız bir şey istiyorsa, bunu bizim iyiliğimiz için istiyordur. Aynı şey Toprak Ana için de geçerlidir. Bilge bir kral dinlemeyi bilmelidir.”

Ama annenin sözleri genç kaplanların tedirginliğini yatıştırmaya yetmedi. Erkek kaplan inin kapısına gidiyor, güçlü pençeleriyle inin önüne yığılmaya başlayan kardan duvarı yıkmaya çalışıyor ve sürekli şöyle diyordu: “Biz fare miyiz?”

Sonra bir sabah gün doğmadan, rüzgâr ansızın dindi.

Fırtınadan sonraki sessizlik, sessizliklerin en derini-
dir. Her şey hareketsizdi, güneşin dokunduğu kar örtüsü ısıldıyordu. Çam dalları yumuşak hareketlerle üzerlerindeki karı döküyor, şaşkına dönen kuşlar, tek bir notayla ötüşüyorlardı. Bu bir ötüştten çok bir soruydu. “Cik? Gerçekten bitti mi? Cik! Gerçekten çıkabilir miyiz?”

Güneş ışınları inin içine kadar uzandığında anne uzun zamandır beklediği ânın geldiğini anladı. O gün, yavruları kendi erişkin ve yalnız yaşamlarına başlayacaklardı. Kendi yüzünü uzun uzun onların yüzlerine sürtecek, gözlerinin önünde ikisinin kuyruğunun zıt yönlerde uzaklaşmasını seyredecekti. O, kızının ağzındaki tavşanla, tilki avlamış gibi gururla ine dönüşünde nasıl mutlu görüldüğünü yeniden düşündüğünde annece bir karar almıştı.

Kızı nasıl kendi başına bir krallık kuracaktı?

Dışarıya, derin kara çıktıklarında, anne yavrularına döndü. “Büyük an geldi, ama böyle ayrılmamız hoş değil. Sizin için bir kez daha ava çıkacağım. Şimdiye dek hiç yemediğiniz kadar leziz bir geyikle döneceğim, bir şölen

yapacağız ve sonra siz yolunuza koyulacaksınız.”

Küçük dişi kaplan ve küçük erkek kaplan peki dediler ve vedalaşmak için yüzlerini havaya kaldırdılar.

Anne uzaklaşır uzaklaşmaz neşeyle birbirlerini kovalayarak çocuksu oyunlarına başladılar.

Anne için böyle yoğun karda yürümek kolay olmadı. İnklerinin girişini görünen tepeciğe vardığında son bir kez dönüp yavrularına baktı. Küçük dişi kaplan bedenindeki tüm solukla ona meydan okuyor, erkek kardeşi de korkmuş gibi yapıyordu. Bir an sonra onun üzerine atlayacağını ve karda yuvarlanacaklarını biliyordu.

Aldığı karar doğruydu.

Bir krallığı miras olarak almak onu fethetmekten kolaydı. Eğer halı olacak biri vardıysa, küçük dişi kaplan değil, kendisi olmalıydı o.

Gözlerini yumdu ve yeniden açtı.

Sonra bir kez daha yumdu ve bir kez daha açtı.

O sahnenin sonsuza dek yüreğine işlenip kalmasını istiyordu.

“Gökler sizi korusun, toprak dostunuz olsun!” diye fısıldadı. Sonra güçlü bir sıçramayla ormanın beyaza bürünmüş ağaçları arasına daldı.

Doğuya Doğru

İki kardeş annelerini altı gün boyunca beklediler, karınları acıktıkça küçük hayvanlar avladılar.

Boş yere bekliyorlardı.

Yedinci gün uyandıklarında, erkek kaplan şöyle dedi: “Dönmeyecek!”

Küçük dişi kaplan telaşlandı. “Neden böyle söylüyorsun?”

“Bir geyik avlamak yedi gün sürmez.”

“Biraz daha bekleyelim.”

“Sen bekle! Ben gitmeliyim!”

“Nereye gideceksin peki?”

“Güneşin battığı yere.”

İki kardeş vedalaşırken, yüzlerini son kez birbirine sürttüler.

“İyi bir erkek kardeş oldun.”

“Sen de iyi bir kız kardeş oldun.”

“Hoşça kal.”

“Hoşça kal.”

Birkaç tedirgin adımdan sonra genç erkek kaplan yürüyüşünü hızlandırdı ve arkasına hiç bakmadan uzaklaştı.

O fırtınadan sonra bir daha kar yağmamıştı, çevredeki kar, onların patileriyle çığnenmişti. Küçük Kaplan ne yapacağını bilemeden, inin kapısında oturdu. Sessizliği bozan tek şey ağaçta kozalak kemiren sincabın sesiydi.

Küçük Kaplan ilk kez yalnızdı.

İnin kapısında yalnız.

İnin içinde yalnız.

Ancak gece inince, yüreği buruk, ine girdi. Yerdeki ezilmiş yapraklarda hâlâ annesinin ve kardeşinin kokusu vardı. Artık onu ısıtacak kimse yoktu, kiminle yuvarlanıp eğleneceğini bilemiyordu. Yalnız uyuduğu uykusu şimdiye dek uyuduğu tüm uykuların en hüzünlüsü ve en hafifiydi. Her hışırtıda yüreği ağzına gelerek sırıyordu ve bir saldırı bekliyordu. O zaman yüzünü yerdeki dalların arasına sokuyordu ve ayın karlardan yansıyan soğuk ışığı ona hep aynı gösteriyi sahneliyordu. Simsiyah gökyüzüne uzanan ağaçların kara iskeletleri.

Ne bir kimse vardı, ne de bir hareket.

Annesi neden dönmüyordu?

Küçük Kaplan bunu bir türlü anlayamıyordu.

Bir-iki tavşan avlayarak bir hafta daha bekledi. Uykusuz geçirdiği son gecenin ardından bir karara vardı: Madem annesi gelmiyordu, kendisi onu aramaya çıkacaktı. Belki de bir tuzağa düşmüştü, belki yaralanmıştı ve onun yardımına ihtiyaç duyuyordu.

Daha fazla bekleyemezdi.

Böylece erkek kardeşinin yürüdüğü yönün tersine yürümeye başladı. Madem o güneşin battığı yöne yürümüştü, kendi de güneşin doğduğu yöne, doğuya yürüyecekti. Bu karar onu yüreklendirmişti, bir kütükten ötekine atlayarak nehri geçti ve büyük ormana daldı.

Uzun yürüyüş günlerinden sonra Küçük Kaplan durdu. Güneş sekiz kez doğmuş, sekiz kez batmış, gün, gecenin karanlığı tarafından yutulmuştu. Her ne kadar hiç durmadan ilerlemişse de, o muhteşem kırmızı çembere biraz bile yaklaşamamıştı.

Bu nasıl mümkün olabiliyordu? Bir tavşan ya da tilki izliyor olsa, belli bir noktada aradaki mesafe kısalır ve sonunda yok olurdu.

Güneş neden bu kurala uymuyordu?

Bu sırrı çözmeye çalışarak yürümeye devam etti ama bu sır, yavruyken otlarda gezinen ve üzerlerine atladığı sülünler gibi kaçıyordu ondan. Fazlasıyla beceriksiz,

fazlasıyla acemi davranıyordu ve pençeleri arasında ancak birkaç tüy kalıyordu. Güneş çemberi de aynı biçimde davranıyordu. Küçük Kaplan peşine düştükçe, o kaçıyordu.

Kendisinden kaçan bir tek o muydu?

Tüylerine konan kar tanelerinin yok oluşunda da aynı şaşkınlığını hissetmiyor muydu? Bir an için gözlerinin önünde mutlak mükemmellik duruyordu. Havadayken minicik bir nokta olan kar tanesi, pençesine konduğunda minicik ve mükemmel bir yıldıza dönüşüyor ama bu göz açıp kapayana kadar yok oluyordu.

Peki ne oluyordu?

Bu geçiciliğin ardına gizlenen gizem neydi?

Güneşe ulaşmayı başaramasa bile, Küçük Kaplan vazgeçmeye niyetli değildi. Her ne pahasına olursa olsun, kendi krallığının sınırlarına ulaşmak istiyordu.

Annesi ortadan kaybolmadan birkaç gün önce, “Göklerin ötesindeki Tayga’da yeniden görüşeceğiz,” demişti. Peki her günün yeniden doğduğu yerde değilse, nerede başlıyordu bu krallık?

Zaman içinde, dinen başka fırtınalar çıktı. Kayın ve akçağaçlar yeniden yapraklandılar ve yaprakları bir kez daha döküldü. Orman böğürtlenlerle doldu, havada böcekler uçuşmaya başladı. Toprak önce çamur oldu, sonra buz tuttu ve sonunda karla kaplandı. Kuşlar göç ederek ağaçları boş, gökleri sessiz bıraktılar, ağaçlar yeniden

yapraksız kaldı ve artık hiç de küçük olmayan kaplan doğuya yürüyüşünü sürdürdü ve kaçmaya devam eden güneşi izledi.

Kaplan bir sabah uyandı ve karnında bir tür boşluk hissetti. Açlıktan olamazdı çünkü bir önceki akşam bir yaban domuzu yavrusu yemişti. Bu farklı bir duyguydu. İki yıldan beri yalnız başına yürüyordu ve bu yürüyüş ona ağır gelmeye başlamıştı. Annesi, erkek kardeşi ve inle ilgili düşünceler artık belleğinde solmaya başlamıştı.

Önünde uzanan yalnızca hiçlikti.

Peki hayatının hedefi bu muydu?

Bir krallık kurması gerektiğini biliyordu ama bunun nasıl yapıldığı hakkında pek aydınlık bir düşüncesi yoktu ve zaten buna ne gerek olduğunu da anlayamıyordu. Yoksa karnındaki boşluğun nedeni o muydu?

Eylemlerinin ne anlama geldiğini anlayamamaktan mı kaynaklanıyordu?

Elbette yavrularının babasıyla karşılaşmalıydı, yavrular doğurmalı, onları büyütmeli, sonra hayata atılmaları için serbest bırakmalıydı. Sonra da annesinin yaptığı gibi yeni yavrular yapmalıydı. Böylece kendi krallığı Tayga'nın sınırlarına, Güneş'e, Ay'a, Güneş'i Ay'a, Ay'ı Güneş'e bağlayan sınırlara kadar uzanmalıydı.

Başkalarının yaptıklarını yinelemek... Gerçekten yaşamın anlamı bu muydu?

Annesi, "Gökler her birimiz için bir kader belirler," demişti.

Babası, “Bir kaplan daima kaplan olmalıdır,” diye kükremişti.

Ne demek istemişlerdi acaba?

Babasının uyarısı “Farklı bir doğaya kucak açmamalısın,” olmuştu. “Tilkinin düşünceleri senin düşüncelerin olmamalı, karganın bakışları, senin bakışların olmamalı,” diye yüreklendirmişti annesi.

Artık Tayga’da bitkin adımlarla yürüyen Kaplan, babasının alevler saçan bakışlarını unutamıyordu. Onun böyle amaçsızca, başıboş dolaştığını görse ne derdi? Mutlaka hayal kırıklığına uğrardı, çok üzülmüdü. Belki de onun sadece bir halı olmaya yarayacağını söylerdi.

Gerçekten öyle miydi?

Bir önceki mevsimde, bir kayın ağacının gövdesinde bir erkek kaplan kokusu almıştı. Kendi de oraya kokusunu bırakmıştı ama bir şey olmamıştı. Bu onun suçu muydu? Yoksa gerçek bir kaplan olmayan bir kaplan olmasının nedeni kaderi miydi?

Veya kaderinde kaplan olmak yoksa ne vardı?

Kaplan içinde büyük bir boşluk hissediyordu.

O boşluk sanki bir kuyuydu, zihniyle yüreği arasında hiç kapanmayan bir uçurumdu. Dikkatini yutan o uçurumdu, tüm sorular o boşluktan tırmanıyordu yukarıya.

Kaplan ilk zamanlar biraz sabırlı olmanın işe yarayacağını sanıyordu. O uçurumun kenarında oturursa, eninde sonunda yanıtı bulacağını düşünüyordu. Ama kuyunun derinliklerinden sadece minik bir su damlamasının

şıpırtısından başka bir ses gelmiyordu. Karanlıklar karanlıktı ve eğilip içine baksa da, tüm gücüyle kükrese de karanlık kalmayı sürdürüyorlardı. Kuyudan gelen tek ses, kendi sesinin yankısıydı.

Roaaaaarrrrrrrr....arrr....arrrr

Kaplan kendini yalnız hissediyordu.

Ağaçların üzerinde biten mantarlar gibi, onun da içinde bir başka doğa vardı.

Neyin doğasıydı bu?

Nereden geliyordu?

Kaplanın emin olduğu tek bir şey vardı. Onu kendi seçmemiş, seçilmişti.

Peki ama kim tarafından?

Neden?

Nasıl?

Bütün bu sorular kuyunun dibinde sessizce yankılanıyordu.

Hiçliğin Kaplanı

Günler ve aylar gelip geçti, tıpkı yıllar gibi. Kaplan o kadar çok yürümüştü ki, ağaçların yaprakları defalarca değişmiş, her türden hayvanın yavrusu inlerinin ve yuvalarının dışında yeni hayatlar kurmuştu. Karnını doyurmuştu evet, ama bunu özensizce yapmıştı. Elinin altına düşen minik avlarla yetinmişti. Annesinin avlarken sergilediği gücü hiç göstermemişti. Yavrularını beslemekle hayatta kalmak arasındaki fark, annesiyle onun arasındaki en büyük farktı.

İşte böylece doğuya yürüyen Kaplan sonunda Hiçliğin

Kraliçesi olmuştu. Kendine ait ne toprağı ne yavrusu vardı. Derisi kemiklerine yapışmış gibiydi, gözlerinde birbirine benzemeyen günlerin tutarsızlığı vardı. Bilinmeyen bir yola girmek için bilinen yoldan ayrılmak, işte bu zaten delilik tohumu içeren bir davranıştı. Kuralın daima bu olduğunu bilmişti. Ya ona yetmiyorduydu bu? Ya bununla da yetinmiyorduydu?

Avareliği seçen kaplanların yalnızlığı gerçekten korkunçtur. Bugün burada, yarın orada, gölgelerin ve hayallerin peşinde, ona her an “Devam et yola, aradığın yer bu değil,” diye fısıldayan bir nakaratın peşinden giderler.

Daha ileriye, nereye?

Neden ileriye?

Birkaç kez, derin yalnızlığının çaresizliğiyle, başka hayvan türleriyle konuşmayı bile denedi. Kendisi avının etlerini ayıklarken ovada beliren tilkiye “Gel yanıma, birlikte yiyelim,” demişti ama kaplanın son lokması olacağını sanan tilki, türüne özgü hafif adımlarla uzaklaşmıştı.

İkinci denemesi ise bir ayıyla konuşmak olmuştu; yazın ilk güneşinin tadını çıkarmak için yavrularıyla mağarasının önünde oturan bir dişi ayıydı. Kaplanın yaklaştığını gören ayı muhteşem gücüyle arka ayakları üzerinde doğruldu, pençelerini havada sallayarak hırladı: “Dövüşmek istiyorsan gel buraya! Hazırım!” diyerek ona meydan okudu.

Herkesin korkusu olmak ama kimsenin korkusu olmayı istemek; işte o bu duyguyla lanetlenmişti. Kendi doğasını yadsımak, yüzünü bilmediği yeni bir doğa arayışında olmak, sadece bir buluşmanın sevincini yaşayabilmek için mutlak yalnızlık içinde başıboş dolaşmak; işte buydu yaptığı.

Aralıksız yürüyüşün dördüncü yılında, krallığı olmayan bir kaplanla bir halı arasında büyük bir fark olmadığını anladı. Bu ya da şu şekilde, başkalarının onun olmasını istedikleri şey olmak istiyordu ve işte o anda üzerine ağır bir yorgunluk çöktü.

Tayga Krallığı'nı bırakmış, yeni bir krallık aramış ama onu da bulamamıştı. Farklı mevsimler boyunca doğuya doğru yürümüş ve güneşin eninde sonunda ona sırrını açıklayacağını ümit etmişti.

Ne var ki yıllar gelip geçmiş, aradaki mesafe hep aynı kalmıştı. Güneş doğuyordu, batıyordu ve başlangıçların neşeli enerjisi, yavaşça ve çaresizce ölümcül bir bitkinliğe dönüşmeye başlamıştı.

Önünde nasıl bir gelecek uzanıyordu?

Bir gündeğümü ve bir günbatımı arasında böyle amaçsızca dolaşmayı sürdürmek mi? Artık hiçbir sürpriz vaat etmeyen yürüyüşte ayaklarını sürümek mi? Hayatta kalabilmek için, ufak tefek ve tekdüze avlarla yetinmek mi?

Peki bu uzun yolculuğu ne olmuştu?

Belki de bir halıya dönüşmek en iyisi olacaktı.

İşte belki de bu tür düşünceler yüzünden ya da kader onun yolunu öyle çizdiğinden, bir gün annesinin en korktuğu şey oldu.

Her şey gayet rastlantısal gelişti. Kış ormanının yumuşak sessizliğinde, Kaplan karın çıtırdadığını duydu. Bildiği hiçbir hayvan pençesi böyle bir ses çıkarmazdı.

Peki bu bir insan değilse, ne olabilirdi?

Oysa bu çevrede ne bir köy vardı, ne de yol.

Temkinli adımlarıyla yürürken, karnı yere sürtünse de o yöne doğru döndü. Bir süre sonra çam gövdeleri arasında duranları gördü.

Gerçekten de orada hayatta ilk kez gördüğü insandan iki tane vardı!

Tehditkâr görünmüyorlardı. Ördeklerinkine benzer pek tuhaf ayaklarla kar üstünde yalpalayarak ilerliyorlardı. Sonra seslerini de işitti. Sanki kaygılandıkları için tartışır gibiydiler. Birinin elinde tüfek vardı ama avcıya benzemiyorlardı. Zaten Tayga'ya bir çocuk bile elinde tüfek olmadan girmezdi. Köpekleri yoktu ve bu da iyi bir işaretti. Kaplan karnının üstünde sürüklenerek ve rüzgârdan sakınarak onları izlemeye başladı.

Nereye gidiyorlardı?

Bunu gerçekten tahmin edemiyordu.

Hava kararmadan önce kulübeye vardılar. Kulübe bir ova da yer alıyordu. Sundurmanın altında, öteki iki adamın ayağına taktıklarına benzeyen tahta bacaklar vardı ve bunlar kesilmiş odunların yanında duruyordu. Bacadan ince bir duman tütüyordu ve pencerenin ardında ışık vardı.

Demek ki içerde yaşayan biri vardı.

Defalarca buradan geçmiş olmasına karşın, hiç fark etmemişti. İki adamın hedefi bu evdi. Kaplan onların çizmelerindeki karı silkelediklerini ve hafifçe kapıya vurup beklediklerini gördü.

Sonunda kapı açıldığında, gece usulca Tayga'nın üzerine inmekteydi. İki konuk öne eğilerek selam verdiler ve evin içindeki adam da eğilerek onların selamına karşılık verdi; sonra üçü birden kütükten yapılmış duvarlarca yutularak görünmez oldular.

Bu buluşma Kaplan'ı tedirgin etti.

O evde kim oturuyor olabilirdi ki? Elbette bir avcı değildi. Bu yörede dolaştığı onca zaman boyunca, uzaktan da olsa, silah sesi duymamıştı.

Peki o halde kim oturuyordu?

“İnsanlar genellikle bir arada yaşayarak rahat ederler,” demişti annesi. Eğer orman için köylerini terk ederlerse, bunun nedeni bir görevleri olmasıdır. Yiyecek bulmak, kürk aramak, mantar ve yemiş toplamak gibi. İşlerini bitirdiklerinde hemen kendi türlerinin yanına dönerlerdi.

Hem ayrıca o adamlar neden oraya girmişlerdi? Emin adımlarla ilerlemelerinden, kaybolmadıkları belliydi; nereye doğru gittiklerini gayet iyi biliyorlardı. Ve Kaplan'ın bildiği kadarıyla, bunun bir nedeni olmalıydı. Bu, adamların bildiği ama Kaplan'ın bilmediği bir nedendi.

Ertesi gün öyle şiddetli bir tipi başladı ki, ayak izleri silindi. Kaplan az uzakta pusuya yatmış bekliyordu.

Fırtınanın yarattığı girdapta bir tek kulaklarının ve kuyruğunun ucu görünüyordu.

Kulübenin kapısı hiç açılmamış, ateş hiç sönmemişti. Ağaçlar arasında uluyarak dolaşan rüzgârınkinden başka ses işitilmemişti; kasırga çam ve kayın ağaçlarına biriken karları hiddetle süpürüyor, ağaçlar da çıtırdayarak, kimi zaman çatırdayarak rüzgâr karşısında nazikçe öne eğiliyorlardı.

Üçüncü günbatımında fırtına yavaşladı.

Gecenin ilerleyen saatlerinde bulutlar dağıldı ve çamların üzerine asılı gibi duran Ay, çevresindeki şahane yıldızlarla buz tutmuş kar örtüsü üzerinde ıslıl ıslıl yansıdı.

Kaplan tüylerindeki karı silkeledi. Ömrü boyunca kaç fırtına atlatmıştı? Her fırtınanın bitiminde, onun ardında nasıl bir güzellik bıraktığına şaşmaktan vazgeçmemişti.

Belki bu da hayatın yasalarından biriydi. Gerçeklik, her bir unsurun şiddetli kırbacı altında alt üst oluyor, hiçbir zaman düzen var olmamış ve sanki bir daha hiçbir şey eski haline dönmeyecekmiş gibi görünüyordu. Oysa her şey ansızın yeniden kendi halini alıyor, dünyaya düzen egemen oluyor, düzenle birlikte her varlığa sinen güzellik ve uyum hayranlık uyandırıyor.

Kaplan yeniden kulübeye yaklaştı ve derin kara gömülüp gizlenerek beklemeye başladı. Aslında ne beklediğini bilmiyordu, tek bildiği büyük yasaya karşı geldiğiydi. Bu yasaya göre kaplanlar ve insanlar birbirinden uzak toprakların efendileriydi. Kaplanın topraklarına ayak bas-

maya cüret eden insanoğlunun yaşam hakkı kalmamış demek oluyordu. Aynı şey, hata ya da çılgınlık nedeniyle insanın arazisine giren kaplan için de geçerliydi.

Annesinin, kuşaktan kuşağa geçmiş olan öğütlerine uymadığını biliyordu.

Bıyıklarından kuyruğunun ucuna kadar bedeninin her bir noktası *Tehlike, tehlike, tehlike* diyerek titriyordu. “Unutma, insana sadece onu yutmak için yaklaşmalısın, eğer onun senden önce davranmasına izin verersen beklenmedik tehlikelerle yüz yüze gelirsin!” “Ne gibi bir tehlike bu?” “Tüfek. Kan döken, seni derin uykuya yatıran tüfek. Seni bir balığa dönüştüren kapanın, tuzağın tehlikesi. Çırpınırsın, kurtulmak istersin ama artık umudun kalmamıştır.”

Peki o halde Kaplan neden böyle bir büyük bir tehlikeyi göze almıştı?

Bilmiyordu, ama başka türlü davranamayacağını da biliyordu.

Üçüncü gün şafak söktükten sonra kapı açıldı ve iki adam çıktılar. Eşikte yeniden eğilerek ev sahibini selamladılar, ayaklarına raketleri taktılar ve geldikleri yöne doğru uzaklaştılar. Gelirken yaptıklarının aksine şimdi konuşmuyorlardı, düşünceli ve sessizdiler.

Kaplan bir an için ne yapacağını bilemeden kalakaldı.

Onları mı izlemeliydi, yoksa kulübenin yanında mı kalmalıydı? Onları izlerse sonunda bir köye varacağı kesindi. Böyle bir tehlikeyi göze alamazdı.

Kütük evde barınan adam daha ilginç görünüyordu.

Başka insanların alışkanlıklarına sığınmayıp burada yaşayan adam kimdi acaba? Belki de kendisi gibiydi: Bir başka boyuta açılmayı seçen, ya da bunun için seçilmiş biriydi. Belki bir tüfeği bile yoktu. Belki onun da içinde sadece sorular üreten dipsiz bir kuyu vardı.

O uzun bekleme günlerinde kendisine iyi gelenin pusu-ya yatmak değil, sakince beklemek olduğunu anlamıştı. Artık hiçbir şekilde parçalama, üstünlük taslama arzusu duymuyordu. Onu saran açlık daha çok öğrenme konusundaki açlıktı. İşte başını havaya dikmiş, pençelerini önde kavuşturmuş, kar üzerinde hafifçe kıpırdayan kuyruğuyla, insanla karşılaşmayı beklemeye başlamıştı.

Seni Bekliyordum

Yeniden kar yağdı ve bu sefer erimek bilmedi. Koca geyikler, kar örtüsünü eşeleyip yiyecek bulmakta zorlanıyorlardı. Başlarını dallara kaldırıyor, dudaklarını likenlerin sakallarına uzatıyorlardı ve boynuzlarıyla genç kayınların kabuklarını soyuyorlardı. Kaplan, kışı yazdan daha çok seviyordu; karın yumuşak sessizliğini böcek sürülerinin vızıltısına yeğliyordu. Elbette daha az yiyecek oluyordu ama midesini doldurmak zaten hiçbir zaman ilk önceliği olmamıştı. Her şeyi örten beyaz yorgan onda bir tür içsel ihtişam uyandırıyordu. Kan emen asalaklar sürüsünü kovalamak bambaşka bir boyuttu.

Ne var ki bazen kışın da ince vızıltılar ve hışırtılar duyuyordu. Bunlar sivrisinekler ya da atsineleri değil, düşüncelerine egemen olan takıntılı seslerdi. Zihnine sızmışlardı ve onları dışarı çıkarabilecek bir kapı yoktu. Hatta pençeyle ya da kuyruk darbesiyle ezmenin de olanağı yoktu. O iri bedenine karşın bu gibi anlarda kendini çok çaresiz hissediyordu.

Kaplan haftalar boyunca bıkip usanmadan ve kendini göstermeden kulübenin çevresinde dolaştı. Adamın elinde sepetle birkaç dakikalığına çıkıp odun aldığını gördü. Onu inceledi. Ne genç ne yaşlı görünüyordu. Ya da annesinin öğrettiği üzere ne yumuşak ne sertti. Doğruyu söylemek gerekirse yüzünden çok sırtını görmüştü.

Bir keresinde de şarkı söylüyormuş gibiydi.

Adam odunluğun ötesine uzansa belki de kulübenin çevresindeki karların ağır bir kaplanın ayakları tarafından ezilmiş olduğunu fark edecekti. O zaman ne yapacaktı? Tüfeği alacak mıydı eline?

Tuhaf bir şekilde, Kaplan korkmuyordu. Elbette kendini savunmak için adamın üzerine ilk o atlayabilirdi ama bu varsayım da onu kesinlikle ilgilendirmiyordu. Eğer onu yutsaydı sadece karnı birkaç günlüğüne doyardı ama sonra her şey başlangıç noktasına dönerdi.

Neden uzun zamandır burada oyalanıyordu?

Bunun yanıtını kendisi de bilmiyordu.

Arı neden çiçeğe doğru çekildiğini bilir mi? Ansızın, gizemli bir enerji onu çağırır ve o bu sese direnemez. Bir

başkasına çılgınlık gibi görünen şey sana yürünecek tek yol gibi gelebilir.

En yüksekteki dalları saran buzun erimeye başladığı bir sabah, kulübenin kapısı açıldı ve adam biriken karı küremeye başladı.

Kaplan onu ilk anda görmedi, birkaç yüz metre ötedeydi ama hemen kokusunu aldı. Bunun üzerine temkinli adımlarla ve ses çıkarmamaya çalışarak ilerledi. Duyulan tek ses az ötedeki kargaya aitti.

Sessizlik içinde bir ses yankılandı ansızın.

“Seni bekliyordum.”

Kaplan duruverdi.

Nereden geliyordu bu ses? Havaya kaldırdığı ayağını kara basmakta tereddüt etti.

Kaçmalı mıydı?

İlerlemeli miydi?

İlerledi.

Adamın soluğunu duyabilecek yakınlığa vardığında onu yeniden işitti.

“Neden saklanıyorsun? Yakınımda olduğunu biliyorum.”

Bunun üzerine Kaplan cesaretlendi ve ortaya çıktı.

Adamın elinde bir kürek vardı. Uzun uzun ve sessizce bakiştılar. Hareket eden tek şey kuyruğuydu. Annesi bir gün ona “Unutma,” demişti, “İnsanın ve kaplanın bakışları asla karşılaşmamalıdır. Öyle olduğunda biz korkmayız ama onlar dehşet içinde kaçarlardı.”

Ne kadar süre hiç kımıldamadan durdular?

Daldaki karga sabırsızlıkla, “Saldır, parçala onu, ben de doyurayım karnımı!” diyordu. Kara değen güneş ışınları onu ıslıl ıslıl parlatıyordu. İkisinin de burnundan buhar bulutları çıkıyordu.

Sonunda Kaplan cesaretini toplayarak, “Benimle konuşan sen misin?” diye sordu.

“Evet,” dedi adam.

“Evet ama insanla kaplan aynı dili konuşamaz ki!”

“İstemezlerse konuşmazlar. Ben soluğumu içime çekiyorum, sen soluğunu dışarı veriyorsun. Tüm evren bizi soluyor. Bu nedenle her ses aynı sestir.”

Yoksa beni kandırıyor mu, diye düşündü Kaplan ama adam onun düşüncelerini okur gibiydi.

“Eğer burada duruyorsam, bunu seni kandırmamak için yapmıyorum.”

Sonraki günlerde, Kaplan adama yaklaşmayı öğrendi. Adam onu çağırmıyordu ama kendisi dayanılmaz biçimde ona doğru çekildiğini hissediyordu. Adam karları küllerken, kızaklarını düzeltirken, odun keserken, kaplan onu izliyordu.

Bir gün, “Seni parçalamamdan korkmuyor musun?” diye sordu.

“Beni parçalamak isteseydin, şimdiye dek bin kez yapardın. Yukarı baksana,” diye gülümsedi. “Karga hayal kırıklığına uğradı.”

Kaplan “Gerçekten hiç mi korkmuyorsun?” diye kükredi.

Adam iç çekti. “Tek bir korkum var ve hep aynı korku. Ölümünden değil, kendim olmayı başaramamaktan korkuyorum.”

O gece kapının önünde uyuyakalan Kaplan uzun zamandır olmadığı kadar derin bir uyku çekti. Artık yalnız değildi. Gizemli nedenlerle onunla aynı korkuyu paylaşan biri daha vardı.

Bir akşam, rüzgâr kulübenin kütükleri arasında uğuldarken, “Sen bir şaman mısın?” diye sordu Kaplan.

Adam yanıt vermeden önce uzun süre sessizliğini korudu, sonra çok uzaklardan gelen bir sesle yanıtladı onu: “Babam, dedem ve dedemin babası öyleydi. Ben de öyle olmalıydım.”

“Olamadın mı?”

“Hayır.”

“Peki neden başka insanlar seni görmeye geliyorlar?”

“Çünkü şaman olduğumu sanıyorlar.”

“Kandırıyor musun onları?”

“Kandırmadığım için elleri boş dönüyorlar.”

“Elleri boş mu?”

“Tılsımlar, sihirli sözcükler vermiyorum onlara.”

“Geri dönüyorlar, öyle mi?”

Adam başını salladı. “Burada bulamadıklarını aramak için başka yerlere gidiyorlar.”

“Bulamadıkları nedir?”

“Değişmemelerine izin veren bir çözüm.”

Kaplan uzun süre sessizce düşündü. Sonra şöyle dedi: “Ama sen avcı da değilsin.”

“Değilim, evet. Sadece karnımı doyurmaya yetecek kadar avlarım.”

“Peki o zaman neden köyde öteki insanlarla yaşamıyorsun?”

Günbatımının son ışıklarıyla aydınlanan loşlukta Kaplan, adamın döndüğünü ve gözlerini ona diktiğini gördü. Gözlerinin akı tuhaf biçimde parlıyordu.

“Ya sen? Sen neden öteki kaplanlar gibi yaşamıyorsun?”

Bir El ve Eldiven

Şaman olmasa bile, adam her ne olursa olsun, daima olacağı önceden biliyordu. Bu nedenle bir konuğun geleceğini sezdiğinde, Kaplan'ı Tayga'ya gönderiyordu. Bir adamla bir kaplanın birlikte yaşadıklarının, aynı yemeği ve düşünceyi paylaştıklarının bilinmesi iyi olmazdı. Sonra yeniden yalnız kaldığında, ona “Dön,” demesi yetiyordu ve Kaplan muhteşem adımlarıyla kulübeye dönüyordu.

Ava da birlikte çıkıyorlardı.

Bazen ayağa kalkarak, “Hayatlarına son vermemizi isteyen birileri var,” diyordu. O zaman tüfeğini alıyordu

ve birlikte ona mesaj gönderen hayvanı aramaya gidiyorlardı. Adam aslında onunla yaptığı gibi bütün yaşayan varlıklarla konuşma yetisine sahipti.

“Hayata minnet duygusu vardır,” diye açıklamıştı bir kez, “tıpkı ölüme duyulan minnet gibi. Bu ikisi ağaçla ona dolanan sarmaşık gibi birbirlerine bağlıdır.”

Kaplan ölüm hakkında hiç kafa yormamıştı çünkü bir başka kaplanın ölümüne hiç tanık olmamıştı. Tek bildiği ölüm, kendisinin başka canlıları avladığında gördüğüydü.

O akşam ateşin yanındayken, “Bunu hiç düşünmemiştim,” dedi.

“Ölümden korkmak insanoğluna özgü bir ayrıcalıktır.”

“Korktukları nedir?”

“Bilinmeyene gitmek için bilinenden ayrılmak.”

“Kaplanlar da mı ölür?”

“Elbette, kaplanlar da.”

“Ama kaplanlar korkmaz.”

“Korkmazlar çünkü gelecek hayali kurma yetileri yoktur.”

“Sadece bunun için mi?”

“Hayır. Aynı zamanda seçim yapmak zorunda değildirler.”

“Ne seçimi?”

“İyi ve kötü davranma seçimi.”

“İnsanlar bizim kötü olduğumuzu düşünüyor. Bu nedenle öldürüyorlar bizi.”

“Siz sadece doğanızın gerektirdiği gibi davranıyorsunuz.”

nuz. İnsanın sizde gördüğü kötülük onların kendi yüreğinde yeşerendir.”

“Peki ben?”

“Sen ne?”

“Ben neden öteki kaplanlar gibi yaşayamıyorum?”

“Ben de öteki insanlar gibi yaşamayı beceremiyorum.”

“Neden?”

“Arada bir olur böyle. Birileri doğar ve ötekilerin onun için belirlediği yoldan yürümek istemez.”

Kaplan o anda annesinin onu ve erkek kardeşini oduncuların terk ettiği kulübeye götürüşünü ve insanoğluna ait her eşyayı, onun kurnazlığına karşı uyarmak amacıyla tek tek koklattığını hatırladı.

Ellerinde ateş saçan o uzun sopalar olmasının yanı sıra insanlar korkunç tuzaklar kurmayı da biliyorlardı.

Küçük Kaplan, “Tuzak nedir?” diye sormuştu o zaman.

“Senin görmediğin ama bir anda seni içine hapseden şeydir,” demişti annesi.

Erkek kardeşi ise “Oyun gibi mi?” diye sormuştu.

Anne başını ciddiyetle iki yana sallamıştı. “Oyuna hiç benzemez. Tuzak, bir kaplan için son anlamına gelir.”

Sonra onlara bildiği tuzakların nasıl yapılmış olduğunu anlatmıştı. “Tuzağı ancak içine düştükten sonra fark edersin. Bu nedenle hiçbir zaman dalgınlığa kapılmamalı, asla yukarı bakarak yürümemelisin. Daima dikkatle havayı koklamalı ve insan kokusunu uzaktan aldığın anda yolunu değiştirmelisin.”

Adamla yakınlık kurduğu ilk günlerde Kaplan sık sık annesinin bu konuları anlatırken yüzünde beliren ciddiyeti hatırladı. Ya adamın davranışları da bir tür tuzak idiyse? Bu nedenle kulübesinin eşiginden içeriye adım atma konusunda uzun süre tereddüt yaşamıştı. Görünürdeki rahatlık, sanki aynı inde büyümüş iki kardeşmiş gibi konuşmaları acaba onu aldatmak için kullanılan bir yöntem miydi?

Buzlu bir günün ani günbatımında, adam içeriye girmeden önce dönüp ona bakmış ve şöyle demişti: “Neden içeriye girmiyorsun? Yan yana uyumak güzel olurdu. Beni ısıtmanın karşılığında sana masal anlatırım.”

Kaplan onu uzun uzun süzmüş, kürkünde donan kolları silkelemek için başını sallamıştı. Az ötede kargalar gürültülü gürültülü gakhıyordu.

“Bana güvenmiyor musun?”

Kaplan yanıt vermemişti.

“Senin dostluğunu değil de kürkünü istediğimi mi sanıyorsun?”

“Aynen öyle.”

“Ama ben sana güvendim. Sen de benim dostluğumu değil, benim kanımı ve etimi istiyor olabilirdin.”

“Senin etin ve kanın hiç gelmedi aklıma.”

“Ben de senin kürkünü hiç istemedim.”

Adam bir an için kapıyı açarak eşikte durmuştu. Odanın dibinde bir lambanın ışığı parlıyordu, Güneş batmıştı, gece hayvanları henüz ötmeye başlamamıştı, gündüz hayvanlarıysa yeni susmuştu. Duyulan tek ses döküm sobada çıtırdayan odunların sesiydi.

“Geliyor musun?”

Birbiriyle çelişen düşünceler Kaplan'ın zihninde birbirlerine dolanıyordu. Akli insanoğlunun binbir kurnazlığını henüz tanımadığını söylüyor, yüreğiye girmesi için onu cesaretlendiriyordu.

Sonunda yüreğinin sesini dinlemişti.

Ağır adımlarla ve havaya diktiği kuyruğuyla kapıya yaklaşmıştı. Eşikten geçerken belki de avlarının ölmeden önce hissettikleri türden bir duyguya kapıldı. Korkunun mutlak dehşeti... Korkunç ve son anlamına gelecek bir şeyler olabilirdi.

Oysa hiçbir şey olmamıştı. Adam ona uzanabileceği halıyı göstererek “Hoş geldin,” demişti.

Kışın ilk zamanlarının çoğunu ateşin yanı başında böyle yan yana yatarak ve konuşarak geçirmişlerdi.

Adamın anlattığı ilk öykü, kendi öyküsüydü. O zamana kadar olası bir av ya da tehlike olmasının dışında, insanların hayatları hakkında hiçbir şey öğrenmemişti, onların bir yavrusunu bile görmemişti. Yavaş yavaş, adamı dinleyerek o dünyayı da tanımaya başladı. Adam kendini anlattıkça Kaplan sanki kendini anlatıyormuş gibi hissetti. Her ikisi de anne ve babalarını hayal kırıklığına uğratmışlardı, her ikisi de geleneğe ve doğaya göre olmaları gereken olmayı reddetmişlerdi.

Bir akşam, sessizlik ânında yanlarında duran masadan gelen sesi işittiler.

Krik krik krik.

“Duyuyor musun?” dedi adam.

“Ne bu?”

“Tahtakurusu. Hayal bile edemeyeceğin kadar küçük bir böcek. Tahtanın içinde, usul usul, sabırla, bütün masayı yer bitirir. Gün gelir üzerine bir tabak koyduğumda, masa olduğu gibi yere yığılır ve bir talaş öbeğine dönüşür.”

“Bu ne biçim bir öykü?” diye sordu Kaplan.

“Bizi ilgilendiren bir öykü.”

“Tahtakurusu bize saldırır mı?”

“Bedene değil, ruha. Sen içinde tahtakurusu olan bir kaplansın, ben de içinde tahtakurusu olan bir insanım.”

“Nedir sana bunu söyleten?”

“Neden sen de benim gibi yetinemiyorsun?”

“Yetinmek mi? Ne demek o?”

“Yanlış bile olsa, hayata değil ölüme bile uzansa, her şeyi olduğu gibi kabul edebilmektir.”

“Ne yaparsan yap, ölüm vardır.”

“Ruh ölümü, beden ölümünden çok önce gerçekleşebilir.”

“Yani?”

“İçinde tahtakurusu olan insan, daima başka ve yeni bir ufuk arayışındadır.”

“Neden?”

“Çünkü bir dünyanın ardında, hep bir başka dünya olduğuna inanır.”

Kaplan düşündü. İnden ayrıldığından beri kendi ruh hali böyle değil miydi? Hiçbir toprağı, kendi toprağı gibi

hissetmemişti. Doğuya, güneşin doğduğu yere doğru yürümekten hiç vazgeçmemişti. Bunu ufkun arkasında bir başka dünyanın saklandığı ve o dünyanın şu ya da bu şekilde kendini ilgilendirdiğı şeklindeki derin ve gizemli inançla yapmamış mıydı?

Adam “Sen henüz bilmiyorsun ama bilmek istediğini hissediyorsun,” dedi. “İçinde bir yangın var ve onu yara- tan ateş nereye gizlenmiş, bilmiyorsun. Öyle değıl mi?”

Kaplan düşünceli bir edayla, “Evet, öyle...” dedi.

O uzun kış boyunca Kaplan ve adam birbirlerini daha önce başka kimseyle olmadığı şekilde tanımayı öğrendiler.

Eriyen kar çatıdan damlamaya başladığında, adam şöyle dedi: “Seninle ben artık bir el ve onun eldiveni gibiyiz.”

Kaplan Tayga’nın gözle görünmeyen varlıklarını tanımayı öğrenmişti. Cinler, hayaletler ve iblisler vardı. Adam onların hikâyelerini babasından ve dedesinden dinlemişti. Her ikisi de iyi birer şamandı, insanların kapıdan geçip odaya girip çıktıkları gibi, başka boyutlara girip çıkabilen kişilerdi.

Bir keresinde, “Bir ıslıkla onları çağırabilirim ve hepsi gelip ayağıma kapanır,” demişti adam.

“Neden yapmıyorsun bunu?” diye sormuştu Kaplan.

“Çünkü özgürlük ve kudret arasında ben özgürlüğü seçtim.”

Kaplan henüz onun sözlerini anlayabilecek düzeyde değildi, bu nedenle canının sıkıldığı bir gün, adamdan bu tür sihirlerden birini göstermesini istedi. Adam o zaman anlaşılmaz sözler söyledi, üç kez kuvvetle ellerini birbirine vurdu.

Ansızın, karşılarında korkunç bir yaratık belirdi. Bir topa benziyordu ama değildi. Bir an ovaldı, bir an dik-dörtgen. Bu şekilsiz yaratıktan kendi içinde kıvrılan uzun tırnaklar çıkıyordu. Gümüş rengi diken saçları makas yüzü görmemiş gibiydi ve hem yüzünü örtüyor hem bir örümcek ağı gibi tüm bedenini sarıyordu. Küçük burnunun üzerinde yarık gibi duran gözleri vardı. Kulakları yoktu ve ağzı bitmek bilmeyen bir esneme halinde donmuş gibiydi.

Kaplan korkuyla geriye doğru bir adım attı.

“Kim bu?”

“En yakınımızda bulunan iblis.”

“Ne demek o?”

“Can sıkıntısı iblisi.”

Daha iyi incelediğinde, Kaplan bedeninden bir tür sis yükseldiğini fark etti. Ona yaklaştıkça bir tür önlenemez ısının onu sardığını hissetti.

Adam başka anlaşılmaz sözler söyleyerek üç kez elini çırpı ve iblis bir anda yok oldu.

Kaplan kendini daha iyi hissetti.

“Unutma, iblisler köpekler gibidir, insanın kendilerine eşlik etmesine bayılırlar. Daima çok dikkatli olmalısın. Eğer onları çağırırsan ve yaklaşımlarına izin verirsen, bir daha gitmemelerine yol açabilirsin.”

Bunun üzerine Kaplan, “O halde bana iblisin zıddı olan enerjiyi göster,” dedi.

Böylece adam cebinden minik bir çingırak çıkardı, ondan asla beklenmeyecek bir sesle şarkı söylemeye başladı ve çingırağı şarkısına uydurarak çaldı.

Kaplana çok uzun gibi gelen bir süre boyunca bir şey olmadı ama sonra ansızın, ovanın gerisinde sanki içinde evrenin tüm renklerini ve renk tonlarını barındırıyor gibi görünen ışıklı ve devasa bir anafor yuvarlanmaya başladı.

Onun yaklaştığını gören Kaplan kasırğa esecek sandıysa da, başlarının üzerinden geçerken yarattığı duyguyu sadece okşamaya benzetebileceğini anladı. O acayip görüntü renklerin yanı sıra dünyada var olan bütün güzel kokuları da yayıyordu.

Üzerlerinden geçip gittikten sonra, “Bu neydi?” diye sordu adama.

“Her şeyi filizlendiren, tomurcukların oluşmasını sağlayan, mevsimi gelince onları çiçeklendiren enerjidir.”

Tayga'da Dolaşmak

Kaplan ne kadar süreyle kaldı adamın yanında?

Karlar eridi, ağaçlarda ve çalılarda tomurcuklar ve tırtıllar belirdi. Büyük cilveleşme dönemi başladı ve bundan bir süre sonra yeni kuşak hayvanlar gün yüzüne çıktılar. Bir süre sonra yeni doğanlar yuvalarından ayrıldılar ve Tayga'nın üzerine binlerce böcek indi. Böceklerden sonra böğürtlenler çıktı ve daha sonra yapraklar sararmaya başladı. Kırmızı, turuncu, sarı ve altın rengi her yere yayıldı. Bazen güneşin pulları toprağa dökülmüş gibi görünüyordu.

Sonra yeniden kar yağdı, geniş yapraklı ağaçların çıp-

lak dalları yaşlı bir kadının çarpık parmakları gibi göğes uzandı. İlk kar tanelerini başkaları, pek çoğu izledi ve manzara yeniden Kaplan'ın kulübeye ilk geldiği günlerdeki görünümüne kavuştu.

Kar ovalardan çekildiğinde insanların ziyaretleri sıklaşabiliyordu; bu nedenle adam ve Kaplan birlikte ormanın en ağaçlık bölgesinde, koca ölü ağacın arkasında derin bir kovuk oymuşlardı. İnsanların yaklaştığını hissettiklerinde, Kaplan oraya sığınınıyordu ve uyuklayarak adamın onu kulübeye çağırmasını bekliyordu.

Çevrede insan olmadığından emin olduklarında, adam ve Kaplan birlikte Tayga'da dolaşmaya çıkıyorlardı. Adamın elinde daima deri bir çuval oluyordu ve yürürken türlü böğürtlenler, kızcıklar, ağaç filizleri ve kabukları topluyor, bir başka çuvala da mantar dolduruyordu.

Kaplanın dostluğu sayısız karganın peşlerine takılmasına yol açıyordu. Sürüler halindeki sivrisinekler ve rahatsız edici böcekler çevrelerini sarıyor, adama rahatsızlık veriyor ama Kaplan'ın sık ve uzun tüyleri arasına giremiyordu.

Kaplan arada sırada ufak tefek bir avla dönüyordu kulübeye. O anlarda, ilk av denemelerinin birinde, ağzında sıcak bir tavşanla ine döndüğünde babasının yüzünde beliren ifadeyi anımsıyordu. Bir veda bile etmeden ormana dönmeden önce kızına, sen yoksa tilki misin, demişti. Gerçekten de fareleri, tavşanları, keklikleri,

sülünleri, pençelerinin arasına takılanları yakalayan tilkiler olurdu. Kaplanların avları ise büyük, önemli hayvanlar olurdu ve onların ölüsüyle Tayga'nın başka hayvanları da karnını doyururdu. O akşam inde annesi "İşte bu nedenle bize kraliçe derler," diye açıklama yapmıştı. "Bizden korkarlar ve bize saygı duyarlar. Bizim gücümüz ve cömertliğimiz öteki hayvanlarda saygı uyandırır. Pek çoğu bizim yüzümüzden can verir ama bir o kadarı da bizim sayemizde hayatta kalır."

Adam ve Kaplan kimi zaman gezinirken birbirini kovalayarak, yavru gibi ağaçlar arasında zıplayarak, sonra halı gibi uzanan yumuşacık otlar üzerine yan yana serilerek eğlenirlerdi. Bu gibi anlarda Kaplan, adamın her anlamda kendiyile bir olduğunu hissedirdi.

Uzun kış inzivasında da birlikte oynamanın yollarını bulurlardı. Hareket edecek yerleri olmadığından, adamın eğlencesi burnunu Kaplan'ın havada dönen kuyruğunun ucuna değdirebilmektir.

Adam kimi zaman kendi benzerlerinin yanına gider ama kulübeye hüznü ve düşünceli bir yüz ifadesiyle dönerdi.

"Sana kötü mü davrandılar?" diye sorardı Kaplan.

Adam başını sallardı. "Hayır, onların acısı benim yüreğime doldu," derdi.

Gerçekten de pek çok insan büyük bir sorunu olduğunda, çözümün adamda olduğunu sanarak kapısını çalardı. En yürek parçalayıcı sahneler, hasta çocuğunu

iyileştirmesi için yalvaran annelerle yaşıyordu. Adam bir gün ona “Bundan daha korkunç bir şey olamaz,” diye itiraf etmişti.

Erkek kardeşinin inden her uzaklaşmasında, annesinin tedirgin bekleyişi sırasında yüzünde beliren ifadeyi anımsayarak bunu onaylamıştı Kaplan.

Adam sözlerine devam ederek, “Kendimizden kaynaklanan acılar da vardır, göklerden inen acılar da. İlki çok kısa bir ip üzerindeki düğümler gibidir ve onu çözebilmek için ince ve güçlü parmaklar gerekir. İkincisi içinse ne yazık ki yapacak bir şey yoktur. “

“Hiçbir şey mi?” diye yinelemişti Kaplan hayretle. O ana kadar insanın aşamayacağı hiçbir engel olmadığını sanmıştı.

“Eğer bir yavru ölecekse, ölür. Sanatların en hünerlisi bile onu yeniden hayata döndüremez.”

“Hepimizin kaderinde ölüm vardır.”

“Zamanı gelince, evet. Ama bazıları zamanından önce, daha ilk adımlarını atmadan, yola başlamadan ölür. İşte kabullenemediğimiz budur. Kaderin adaletsizliği. Birine çok, birine az verir, bir diğerine hiç vermez. Eğer ava giderken içinde ateşin yandığı sobanın kapağını açık bırakırsam ve bir kıvılcım dışarı sıçrarsa, döndüğümde evimi değil üzerinde duman tüten bir kül yığını bulurum; işte o zaman kabahat kimindir?”

“Senindir.”

“Peki ben Tayga’da gezerken bir fırtına çıkarsa ve evime yıldırım düşerse ben uzaklardan bakıp evimin olduğu yerde duman tüttüğünü görürsem kimin olur kabahat?”

Kaplan sessizce düşündü ve sonra şöyle dedi: “Düşmesi gereken yere yıldırım düşüren göklerin.”

“İşte böyle,” dedi Adam. “Ama o zaman bir başka soru gelir akla: “Gökler bizim kötülüğümüzü ister mi?”

Kaplan durdu ve adamla birlikte Tayga’da gezerken defalarca, uzun uzun izlediği gökyüzünü düşündü. Gece ve gündüzü, güneşli ve kara bulutlarla kaplı halini görmüştü ve her zaman, olduğu haliyle çok güzel olduğunu düşünmüştü. Bakışlarını yukarı kaldırıyor ve onun derin soluğunu hissediyordu. Göklerde kötülüğün gölgesi bile yoktu. Aldığı soluk ona huzur ve sakinlik veriyordu.

“Belki daha küçük ve daha karanlık bir başka gökyüzü vardır. Bizim göremediğimiz bir gökyüzü.”

“Evet, belki gökyüzünün de göremedikleri vardır ve biz de gökyüzü hakkında bazı şeyleri bilmeyiz. Bu, gece değil de daha çok gölgedir. Ve yaşanmaması gerekenler işte bu gölge içinde olur.”

Kulübe kar sessizliğine gömülmüştü. Adam Kaplan’ın yanına uzandı ve ona çocuğunu yitirmekte olan bir anenin çaresizliği karşısında şaman olan babasının ve dedesinin yaptığı gibi davrandığını itiraf etti.

“Başka bir şey gelmiyor elimden. Uzun bir yol kat ederek yorgun ve bitkin, kucaklarında Tanrı’nın armağanı yavrularıyla geliyorlar buraya; bakışlarımız buluştuğu anda gözlerinde umudun o parlak ışığını görüyorum. Benden bir şeyler bekliyorlar, onları ne hakla hayal kırıklığına uğratabilirim ki?”

Sobanın içinde alevler azalmaktaydı ama adam üşüyor gibi görünmüyordu.

“Gençken daha katıydım. Onları aldatmamayı yeğlerdim, yardım edemeyeceğimi, hayat kurtarmanın benim görevim olmadığını söyledim ve çocuklarını alıp dönmelerini isterdim. Ama sonra boyunları öne eğik, omuzları düşük uzaklaşmalarını görürdüm ve bu görüntü günlerce peşimi bırakmaz, geceleri uykumu kaçırdı. Sözlerimle, o insani küstahlığımla onların içinde çaresizce parlayan anne sevgisinin gücünü söndürdüğümü hissedirdim. Yüreğimin yerine düşüncelerimi koymuştum ve bu beni gölgelerin göğüne doğru itmişti.”

Adam kalktı, sobadaki ateşi harladı ve iç çekti. “Bizi yüce uyumun dışına itenin bu olduğunu sonunda anladım, çünkü kabul etmek yerine küçük ve sefil hesaplar peşindeydim. Bu doğrudur, bu yanlıştır. Bazen de sen kendini ne sanıyorsun, diye düşünürdüm.”

Adamın sözlerini gerçek anlamıyla anlayabilmek için henüz fazla yol almamış olan Kaplan, “Biz kaplanlar, kaplan olduğumuzu sanırız,” demişti.

“Biz insanların, gerçekten insan olmaya çalışması çok daha karmaşıktır.”

Adam ürpererek yorgana sarılır gibi Kaplan’a sarıldı ve anlatmaya devam etti. “Başlangıçta ne yapacağımı bilemedim, elime aldığım yapraklarla çocuğa ya da bana getirilmiş bir eşyasına su serperdim, bazı özel sözler söyledim ama içime sinmez, onları kandırdığımı düşünürdüm. Ne var ki annelerin ellerinin ısındığını, ba-

kışlarının minnet dolduğunu görürdüm ve kötü bir şey yapmadığımı hissederdim.”

Adamın gözleri karanlıkta parlıyordu.

“Bazen de inanılmaz mucizeler olurdu. Çocuk iyileşir ve annesinin elini tutarak evine dönerdi.”

“Demek bazı güçlerin varmış gerçekten.”

“Tek gücüm istemek. Annenin acısı benim acım oluyor ve onu göklere sunarak bu acıyı dindirmesi için yalvarıyorum.”

O gece adamın sırtını kendi sırtında hissederken, aynı ritimle soluk alıp verirlerken, Kaplan uyumakta zorluk çekti. Adamın ona anlattığı pek çok şey şimdi içinde yankılanıyordu. Henüz yavrusu olmadığından kendisi için en büyük acının ne olabileceğini düşünüyordu. Elbette ölüm değildi, çünkü ölüm geldiğinde hayatın sona erdiğini uzun bir süre önce anlamıştı. Şimdi yanındaki adamın bedenini hissediyordu ve bu son yıl içinde çok daha hassaslaştığının farkındaydı. Eskiden yalnızdı, oysa artık yalnız değildi. Eğer o ölürse, diye düşündü, işte evet, benim için en büyük acı bu olur.

O Lanet Gün

Sonraki yıllarda Kaplan o lanet günün her  n n , her saatini yeniden yaşadı.

Yaz başlangıcındaki güneş, artık eriyen karların oluşturduğu çamuru da kurutmu tu, ağaçlar yapraklanmı tı ve gen liklerinin taze ye ili g   n mavisine karşı parlıyordu. Hava birbirlerini kovalayan ve ağaçların yaprakları arasında cilvele en kuşların cıvıltılarıyla dolmuştu.

Kı ın uzun inzivasından sonra, adam her zaman olduğundan daha neşeli görünüyordu. Bazı hastalıklara  ıfa

olan özel bir çallılığın çiçeklerini toplamak için gün doğumundan önce birlikte evden çıkmışlardı.

Yol boyunca çevrelerinde uçuşan kelekleri gördüğünde, Kaplan küçüklüğündeki gibi onların peşinden hoplayıp zıplamak istedi.

Adam onun düşüncelerini okuyarak, “Neden yapmıyorsun ki?” diye sordu.

Kaplan utangaç bir sesle, “Artık bunun için çok büyüğüm,” dedi.

“Masumiyetin yaşı yoktur,” diyen adam hemen ardından şarkı söylemeye başladı. Sesi gerçekten çocuk sesi gibiydi. Dönüş yolunda, sırtında çiçek dolu iki çuvalla yürürken de şarkı söylemeyi sürdürdü.

Bunun üzerine Kaplan, “Seni özellikle mutlu kılan bir şey mi var?” diye sordu.

Adam bir an durdu, kollarını genişçe açarak başlarının üzerinde uzanan gökyüzünü gösterdi.

“Sadece bu mu?” dedi Kaplan.

“Yetmez mi?”

Acaba o şarkı mı engelledi duymasını?

Yoksa yılların ilerlemiş olması mı?

Onu bu kadar dalgın kılan bu beklenmedik neşe miydi? Asla yaşanmaması gerekenler, hangi nedenle yaşanmıştı?

Kulübeye döndüklerinde, adam çiçekleri kuruması için odunları da ıslanmaması için sundurmanın altına özenle serdi; Kaplan ise dinlenmek için içeriye girdi. Tam yere uzanmak üzereyken bazı sesler işitti.

Tanımadığı insanların sesleri...

Hemen kulübenin en karanlık köşesine sindi ve oradan adamın ötekilere merhaba diyen sesini duydu. Ötekilerin ses tonunda pek yardım ister gibi bir hal yoktu.

Nasıl olmuştu da yolları buraya düşmüştü?

Belki de adam onları tanıyor ve bekliyordu. İyi de neden onu uyarmamıştı, neden onu her zaman yaptığı gibi inine yollamamıştı?

Ağır bir alkol kokusu geldi burnuna. Telaşlanan kaplan kulak kabarttı. Bir süre, bütün insanların yaptıkları gibi havadan sudan konuştuklarını duydu, sonra gelenlerden biri alçak sesle şöyle dedi:

“Kedi gibi sözünü dinleyen bir kaplanın olduğunu biliyoruz. Kürkünün muhteşem olduğu söyleniyor. Sana bir iş önerisinde bulunmaya geldik.”

Kaplan iş denen şeyin ne olduğunu bile bilmiyordu ama adamın sesinin giderek sertleştiğini hemen anladı.

“Kaplan satılık değil!” diye kestirip attı. “Söz dinlemeye gelince, o sadece kendi sözünü dinler.”

Daha şişman olan ziyaretçi, “Sana vereceğimiz paralarla,” dedi, “köyde kendine harika bir ev alıp buradaki gariban hayatından kurtulabilirsin.”

Kırmızı suratlı üçüncü adam da şunu söyledi: “Eğer onunla gösteri yaparsan gerçekten zengin olabilirsin.”

Adam, “Benim hiçbir şeye ihtiyacım yok,” dedi.

Ziyaretçiler sürekli yeni zenginlik ve kazanç önerileriyle onu ikna etmeye uğraştılar ama adam onları susturdu.

“Kaplana el sürülmeyecek!”

Bunun üzerine biri sertçe ayağa fırladı, öteki su kova-sını tekmeledi ve bağırdı: “İnatçı ihtiyar! Lanet olası inat-çı ihtiyar! Bu inatçılığın yüzünden pişman olacaksın!”

Kaplan kapının aralığından yabancıların küfürler ede-rek, ellerini kollarını sallayarak uzaklaştıklarını ve adamın kapının önündeki eski iskemleye oturduğunu gördü. Ceketinin cebinden piposunu çıkardı, sanki bir şey olmamış gibi sakince yaktı. Oysa kendisi hayatında bu kadar telaşlanmamıştı. Az önce gelenler adamın yü-reğini acıyla dolduran türden, gerçek insanlardı. Artık sırları ortaya çıkmıştı ve bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı.

Temkinli adımlarla eşiğe yaklaştı.

Adama, “Peki şimdi ne olacak?” diye sormak istiyordu ama buna zaman bulamadı çünkü daha onun sesi çıkma-dan ovada silah sesi yankılandı.

Kaplan önce piponun düştüğünü gördü, sonra adamın başı geriye kaykıldı ve kırmızı bir leke tam yüreğinin üs-tünde cekete yayıldı.

Bu lekeler bir çiçek gibi duruyordu, hiç durmadan her yana yayılıyordu. Adamın gözleri uyur gibi kapalıydı ama dudaklarında gülümseme vardı.

İnsanlardan birinin “Budala!” dediğini duydu. “Zaval-lı budala ihtiyar, bir hayvanı kurtarmak için canından oldun!”

“Oysa o koca hayvan seni zengin edebilirdi!”

Yeniden kulübeye yaklaşıyorlardı ve ateş etmeye ha-zır, silahlarını doğrultmuşlardı.

İşte o anda Kaplan, bir kaplan olduğunu anımsadı. Onları beklemek yerine tüm gücünü topladı, korkunç bir kükremeye kulübeden dışarı fırladı.

İlk ateş eden, en şişmanları oldu, daha havadayken vurdu kaplanı. Kırmızı yüzü ve kan lekeli çizimleri, Kaplan'ın, içine karanlık çökmeden önce gördüğü son şey oldu.

Sirke Hoş Geldin!

Hayatı boyunca ne çok ses duymuş, ne çok koku almıştı. İninde yavru gözleri dünyanın ışığına açılmadan önce duydukları... Kendi krallığını kurmak için başıboş gezdiği Tayga'nın sesleri ve kokuları... Rüzgâr kulaklarını bir an rahat bırakmaz, sanki binlerce buzdan bıçak derisine saplanırdı. Sonra bir de kulübenin ağır soluğu vardı. Dışarıda fırtına eser, adamla ikisinin birbiriyle uyumlu solukları sobanın sesine eşlik ederdi.

Oysa şimdi duyduklarını kesinlikle tanıyamıyordu.

Uyumuştı, bundan emindi ama şimdi uyanmakta

olduğu uyku o zamana kadar uyuduklarından farklıydı. Ormanın uğultusu yoktu, yanında adamın sesi yoktu. Karnının altından soğuk geliyordu ama bu karınkinden farklı bir soğuktu.

Cansız, değişken bir soğuk...

Sanki bir ırmakta kütüğe tutunup küçük şelalelerden atlamış gibi sarsılıyordu.

“Adam?” diye mırıldandı usulca gözleri yumulu. “Adam?”

Kimse yanıtlamadı.

Gözlerini açtı ama hiçbir şey görmedi, çevresi yoğun bir karanlığa gömülüydü.

Neler oluyordu?

Fena halde telaşlandı.

Acaba ölüm bu muydu?

Ansızın sarsıntılar durdu ve Kaplan önce büyük bir gümbürtü sonra da usulca konuşan insan sesleri işitti. Önündeki büyük kapı açıldı ve içeriye ışık sızdı. Kaplan ışıgın kaynağına doğru kükreyerek ilerledi ama burnu onu tutsak eden soğuk ve sert bir şeye çarptı.

Bunun ne olduğunu anlamıyordu.

Adamların güldüğünü işitti. İkisinin elinde tüfek vardı, ötekiler de bazı aletlerle kamyonu yaklaştılar ve bir şeyler kurmaya başladılar.

Çelik tünel hazır olduğunda onu tutsak eden parmaklık kaldırıldı, Kaplan kamyonun duvarlarına sopalarla vurulduğunu duydu. Bunun üzerine kalktı, başı öne eğik, karnı yere yakın, önünde uzanan yolda koştu.

Çıkışı alkışlarla karşılandı.

“Hoş geldin! Sirkimize hoş geldin!”

Sirk gezgin bir sirkti ve onunla birlikte üç kaplan daha vardı. Ondan daha yaşlıydılar, iki tanesi özgürlüğü hiç tanımamıştı. Üçüncüsü ise uzun yıllar önce özgürdü ve tropik bir ormanda yaşıyordu.

Kaplan ertesi sabah elinde kırbaç olan bir adamın da bulunduğu kafese götürüldü. Bu, kulübedeki adamdan çok farklıydı.

Adam elindeki yanan meşaleyi ona doğru uzatarak, “Bilge bir kaplan olduğunu biliyorum, göster bakalım marifetini!” dedi. Kaplan yanıt olarak sesi çıktığı kadar kükredi ve yere yapıştı.

O akşam Kaplan, arkadaşlarına, “Ne istiyor benden?” diye sordu.

“En basit şeyi. Emirlerine uymanı.”

“Eskiden bir insan dostum vardı.”

Yaşlı kaplanlar kahkahalarla güldüler.

“Mümkün değil! İnsanlar seni ya öldürürler, ya da sana emrederler. Başka türlü olamaz!”

En yaşlı kaplan ona, “Alevli çemberin içinden atlama-yı, oturmaya öğrenirsen hayatın bir gezinti kadar keyifli olur,” dedi.

Kaplan hayretle, “Gezinti mi?” diye sordu.

“Evet,” dedi hepsi bir ağızdan. “Hoş bir gezinti. Daima bol yemek var, hiç tehlike yok.”

Kaplan Tayga’nın kokusunu anımsadı. O koku özgür-

lüğün kokusuydu işte. Kafesin bir köşesine çekildi ve hüzünle arkadaşlarına baktı.

Bunlar kaplanlara yakışan sözler miydi?

Birkaç gün boyunca canı kükremek bile istemedi. Hissettiği acı tahmin edebildiğinden çok daha fazlaydı. Yalnızlığını paylaşabildiği, onunla iletişim kurabilen tek kişi artık yoktu ve o bunu anlamıştı. Ölmüştü. Üstelik onun daha uzun yaşayabilmesi için kendini feda etmişti. O lanet olası gün, dünyada en korktuğu şey gelmişti başına. Hem dostunu hem de doğasının özünü yitirmişti. Özgürlüğünü...

Terbiye etme çalışmaları sırasında bir köşeye büzüşüp oturuyordu. Hayvan terbiyecisi kamçısını ve meşalesini sallıyordu ve o hiç tepki vermeden öylece oturuyordu. Terbiyeci birkaç gün sonra elindeki araçları bıraktı ve dizlerinin üstüne çömelerek, tatlı bir sesle konuştu.

“Neler hissettiğini biliyorum. Aptal değilim ve inanman zor olsa bile, ben kaplanları severim.”

Kaplan, “Seni bir lokmada yutabilirim,” diye hırıldadı.

Hayvan terbiyecisi, “Bu her an karşılaştığım bir tehlike,” dedi. “Ve bu tehlike beni her gün daha canlı kılıyor. Beni öldürebilirsin elbette ama hayatının son eylemi olur çünkü hemen arkasından sen öldürülürsün. Sirkin kuralı budur. Beni parçalayarak öfkemi dindirebilirsin ama bu sana özgürlüğünü geri vermez.”

Bu açıklayıcı kısa konuşmadan sonra Kaplan kafesinde yalnız bırakıldı. Ondan sonra hayvan terbiyecisini bir

daha görmedi ve günler geçmek bilmedi. Günde iki kez arkadaşları yumuşak göbeklerini sallayarak tünelden geçip sahneye çıkıyorlardı. Dönerken müthiş heyecanlı oluyorlardı.

Biri ötekine, “Ne kalabalıktı, gördün mü?” diyordu.

“Halkın nasıl heyecanlandığını fark ettin mi?”

Onun şaşkın bakışlarını yakalayan yaşlı kaplanlardan biri şöyle dedi:

“Pek yakında alkışların önemini sen de kavrayacaksın.”

Hayvan terbiyecisi Kaplan’la çalışmaya bir süre sonra yeniden başlayınca, Kaplan rahatladı ve birkaç ay içinde kendisine öğretilen her şeyi öğrendi.

Hayvan terbiyecisi bir gün ona, “Gerçekten bilge bir kaplansın,” dedi ve beğenisini belli etmek için kulağının arkasını kaşıdı.

Sirk büyük bir kente vardığında, Kaplan’ın ilk kez sahneye çıkmasına karar verildi. Kentin tüm sokaklarına ve alanlarına asılan renkli afişlerle halk sirke davet ediliyordu. Ağzını, küçük dilini gösterene kadar açarak kükreyen korkunç bir kaplan resminin üzerinde büyük harflerle şöyle yazıyordu:

VAHŞİ SİBİRYA KAPLANI!

SAKIN KAÇIRMAYIN!

O akşam sirk hıncahınç doluydu. Hayvan terbiyecisi bileklerine deri bileklikler takmıştı, ışıklar göz kamaştırıyordu.

Parlak ceketli bir adam haykırdı: “İşte karşınızda Tayga’nın Dehşeti!”

Onun sahneye çıkışı kimseyi gülümsetmedi, kükremesi kimseyi yerinden kımıldatmadı. Tek bir hata yapmadan tüm hareketleri yerine getirdi ve son numarasını da tamamlayınca çadır alkıştan inledi. Kafesine döndüğünde, Kaplan da öteki arkadaşları gibi heyecanını yatıştırmakta zorlandı.

En yaşlı kaplan ona, “Kendini kandırma,” dedi, “Alkışlar senin için değil, seni kuklaya çeviren hayvan terbiyecisinin cesareti içindir. Bugün seni alkışladılar, uzak olmayan bir gün de başkasını alkışlarlar.”

Ne kadar zaman geçti?

Aylar? Yıllar?

Üzerlerinde kafeslerin taşındığı arabalar zaman içinde değişti ve bir gün en yaşlı kaplan kafesten yok oldu.

Kaplan, mevsim değişikliklerini ancak karavanla yaptıkları uzun seyahatlerde, parmaklıkların ardından gördüğü manzaralardan anlıyordu. Ağaçların yaprağı var mıydı, yok muydu? Başlangıçta bu tür şeylere dikkat ediyordu ama dikkati giderek azaldı. Özgür dünyada yaşayanların artık onunla hiç ilgisi kalmamıştı.

Arada sırada, anıları arasından adamla kulübede yaşadığı hayata ilişkin bir sahne belirliyordu gözlerinin önünde. Onun bir cümlesi, bir bakışı, neşeli bir günlerinde karda birbirlerini kovalayışları... Ama o kapının uzun süre açık kalmasına izin vermiyordu çünkü bu

anılar onda çok derin bir kedere neden oluyordu. O dünya artık yoktu ve bir daha da hiç olmayacaktı. Bunu anımsadığı anda kafesin köşesine çekilip, kuyruğunu bedeninin çevresine kıvrıyordu.

Onu bu halde gören bekçiler hasta olduğunu düşünüyorlardı. Hayatı artık birbirini izleyen tekdüze eylemlerle geçiyordu. Kafeslerin temizlenmesi, çalışmalar, yemek, gösteri, kafese dönüş.

Eğer bir kentte uzun süre kalıyorlarsa, seyirciler sanki hayvanat bahçesindelermiş gibi onları kafeslerinde görmeye de geliyorlardı. Kaplan, insanların yılan gibi uzayarak kafeslere yaklaşmasına bakıyordu. Onun cüssesinin iriliği ve kükremesinin gürültüsü karşısında geri adım atıyorlardı. Bazıları ona dil çıkarıyor, bozuk para, kâğıt, fındık-fıstık gibi yiyemeyeceği şeyler atıyordu.

Kaplan ilk zamanlarda öfkeleniyordu, pençeleriyle parmaklıkları dövüyor, demir sesleriyle arabasını titretiyordu.

Sonra bu tepkilerinin alaycıları daha da heyecanlandırdığını anladı ve kafesin en uzak köşesine çekilmeye, onu kışkırtana kürkünün bir ucunu göstermeye başladı.

Önünden her yaştan insan gelip geçiyordu ama bir tane sinin bile bakışları adamın bakışlarını anımsatmıyor, sesleri adamın sesine benzemiyordu.

Bu sadece bir kez oldu.

Yüreğinden gelen bir sesle ona “Kaplan?” diye seslenen, küçük bir kız çocuğuydu bu. Onunla konuşan sesin sahibinin bakışlarını yakalayabilme umuduyla doğruldu

ama büyükler çocuğu çoktan çekip uzaklaştırmışlardı.
“Kaplanlar sıkıcıdır, hiç numara yapmazlar. Gel, biz maymunlara bakalım.”

Küçük Cambaz

Çenebaz insanlar önünden gelip geçerken, o hep adamın sözlerini anımsıyordu:

“İnsanın gözlerinin olmasıyla bir bakışı olması aynı şey değildir.”

“Ne demek bu?”

“Gözler ellere bağlıdır, bakışlar yüreğe. Bakışlar mesafe ya da engel tanımaz. Gözler tam tersine her şeyi ölçer. Boşluk buldukları yerde hemen bir duvar örerler.”

“Peki nasıl ayırt edilir bunlar?”

Adamın yanıtı şöyle olmuştu: “Yürek doğrudan yürekle iletişim kurar, dudaklara ihtiyaç bile duymaz.”

Bu son yıllar içinde kaç yürekle karşılaşmıştı Kaplan?

O küçük kızın kaçamak bakışı dışında hiç. Kürküne değen bakışlar tarafından kelimenin tam anlamıyla tüketildiğini hissediyordu. Gösteri olmayan günlerde, üzerine ağır bir bitkinlik çöküyordu.

Hayatının tüm o hırslarına ne olmuştu?

Toprağından ayrılmış, doğuya, daha yüce bir kader arayışına doğru yürümüşü ama kaderin yüceliği artık kafesinin birkaç metresiyle sınırlanmıştı. İlk zamanlar gece gündüz, ileri geri yürümüşü, hiç durmadan kilometreler aşmıştı. Dört adım ileri, dört adım geri. Öteki kaplanlar, “Biz de öyle yapmıştık,” demişlerdi. “Ama göreceksin bak, sen de sakinleşeceksin.”

Haklı çıkmışlardı.

Şimdi sakindi ve tüm gün kafesinin bir köşesinde kıvrılıp yatıyordu. Ama bu sakinlik bir okyanusunkini andırıyordu, en gizli derinliklerde her şeyi yıkıp geçebilecek bir dalganın korkunç dehşeti vardı.

Nerede hata yapmıştı?

Ya da kendisi mi hata yapmıştı yoksa kaderinin dalgınlığına mı gelmişti?

Adam kendini boşu boşuna feda etmişti. Gene her şey olacağına varmıştı. Kaplan yakalanmış, adam ölmüştü. En azından parayı kabul etseydi, şimdi yaşıyor olurdu, kendisi de dünyada yalnız sayılmazdı.

Ama onun hayatını bir avuç paraya satan bir adamın yanına döner miydi? O zaman daha çaresizce yalnız ka-

lırdı çünkü o zaman tutsaklık bir yana, ihanete uğramış olmanın korkunç yalnızlığını da çekerti.

Acaba daha güçlü bir zehir var mıydı?

Sen masumca kendini bir başkasına açıyorsun ve o da kendini sana açıyormuş gibi görünüyor ama aslında onun planları bambaşka oluyor. Onun attığı adımı fark ettiğinde her şey için çok geç olduğunu görüyorsun.

Kaplan bu düşüncelere daldığında yüreğinde bir ses yankılandı.

“Kederli bir kaplan mısın?”

Çevresine bakarak yerinden doğruldu.

Kimse yok gibi görünüyordu.

Ancak ayağa kalkıp arabanın parmaklıklarına yaklaştığında, ona aşağıdan bakan küçük bir çocuk gördü.

“Konuşan sen misin?” diye sordu.

“Evet,” dedi çocuk.

“Seni daha önce görmemiştim.”

“Evet, daha dün geldim.”

Kaplan yüreğinden yükselen bir sözcükler ırmağı hissetti.

“Nereden geldin? Yalnız mısın?”

Küçük çocuk, “Ailemle geldim,” diye yanıtladı. “Bizler cambazız ve Tayga’nın ötesindeki bir köyden geliyoruz.”

Tayga!

Bu adı duymak bile onu elektrik çarpmış gibi ürperti. Ah, pençeleri kara, buza, suyun kabarttığı likenlere değmeyeli ne çok olmuştu! Beton ve talaş, talaş ve beton; son yıllarda hayatının yasası bu olmuştu. Yıldızları, karı görmeyeli, onun içinde yuvarlanırken burun deliklerine

dolan kar tanelerini hissetmeyeli ne çok olmuştu! Bıyıkları donmayalı ne çok olmuştu!

Yepyeni bir enerjiyle, “Ben de oradan geliyorum!” diye bağırdı.

“Biliyorum,” dedi çocuk. “Burada, kafesin üzerinde yazıyor, onun için söyledim sana.”

Sonra hafif adımlarla çadır yönünde uzaklaştı.

O gece, çok uzun zaman sonra rüyasında adamı gördü. Bir şey demiyor, özel bir şey yapmıyordu. Sadece bütün kış olduğu gibi, sobanın yanında, iskemlesinde oturuyordu. Onun bedeninden yayılan ışık uzun süre kaldı Kaplan’ın gözlerinde. Artık uyanmıştı ve onu görüyordu. Daha doğrusu, yüreğinin derinliklerinde hissediyordu.

Nereden geliyordu o ışık?

Sanki gündeğümü ışığıydı ama tüm gündeğümlarından daha parlak bir ışıktı.

Ertesi sabah uyandıktan sonra, Kaplan artık kederli olmadığını hissetti. Gerinerek kalktı, sanki üzeri karla kaplıymış gibi birkaç kez güzelce silkindi.

Artık yalnız değildi.

Bir çocuk vardı ve o çocuğun gözlerinde bakış. Ve bakıştan öte, o çocuk kendininkinden uzak olmayan bir dünyadan geliyordu. ‘Kar’ dese anlardı, hatta ardından şunu eklese, onu da anlardı çocuk: “Hiçbir engele rastlamadan günlerce koşabilirim.”

Ertesi hafta kaplanlarla cambazların aynı saatlerde çalıştıklarını fark etti. Kendileri altta duruyordu ve cam-

bazlar onların üzerinde, havada asılı oluyordu. Onları birbirlerinden ayıran sadece esnek bir ağıdı.

Böylece atlamalar ve kükremelerden oluşan gündelik rutinde biraz oyalanabiliyordu. Çocuğun annesiyle babası trapezlerde bir ileri bir geri sallanıyorlardı ve sonra trapezi ansızın bırakıyorlardı; sanki onları çeken toprak ya da kendi ağırlıkları hiç yokmuş gibi bedenleri havayı yarıyordu. Karşı tarafta onları el ya da ayak bileklerinden yakalayan biri oluyordu. Gün gelecek çocuk da böyle yaprak hafifliğinde ve annesiyle babasının onu yakalayacaklarından emin olarak havada uçacaktı.

Kaplan alevli çemberin içinden atlarken, boşluğa atılmak için güvenmek gerekir, diye düşünüyordu. Oysa ben eskiden geyiklerin sırtına atladığım gibi, bir tabureden ötekine zıplıyorum. Bunca yıldır yeni bir şey öğrenmedim, parmaklıkların kalbime saplanmasına izin verdim ve kendim için tüm yolları kapadım.

“Kendimizin ilk gardiyanı bizzat biz oluruz.”

Adamın sözleri değil miydi bunlar?

Kaderi ansızın değişmişti evet ama o da bu yeni koşula hemen teslim olmuştu.

Tekdüze günler, öfke, kafes.

O âna dek tüm ufku bunlar olmuştu. Sıkıntı ve pişmanlıkla, bir kürk olma korkusu arasında bir kaplan olup çıkmıştı. Artık yoluk, sönük, pek çok anlamda teslim olmuş bir kürktü.

Doğuya doğru yürürken hayatını hiç de böyle hayal

etmemişti. Sirk tutsaklığı onun hayallerini ıslak talaşa indirgemişti.

Ne var ki cambaz ailesi geleli bir şeyler değişmişti. Gece-leri uykusu artık o kadar kasvetli değildi ve gün içinde oyalandığı uykularına da hafif bir ışık sızmişti. Bu so-ęuk bir neon ışık değil, kulübedeki gaz lambasının sıcak ışığıydı.

Adam bir keresinde ellerinin gölgesini basitçe duvara yansıtarak inanılmaz imgeler yaratmıştı. Kaplan onları seyrederken soluksuz kalmıştı. Gerçekten var olmayan bir şeyi görebilmenin mümkün olduğunu hiç düşünme-mişti.

Bunun zerine adam “gr armağanı” demişti, “arma-ęanların en büyüğüdür.”

Uçmayı Öğrenmek İstiyorum!

Artık yolculuklar yolculuk, gösteriler gösteri sayılmıyordu. Uzun caddelerde, otoyollarda, karavanın içinde geçirdiği saatler, sirkin pistine girmeyi beklemek, sunucunun avaz avaz, “ŞİMDİ KARŞINIZDA KORKUNÇ SİBİRYA KAPLANI!” diye bağırması, tüneli tabureden ayıran birkaç metreyi aşmak için kaslarını germeleri onu artık ilgilendirmez olmuştu.

Evet, Kaplan oradaydı ama aynı zamanda orada değildi de...

Daha önceleri de bir iş yaparken aklının başka, kalbinin

başka yerde olduğu dönemler olmuştu. Ama o zamana kadar, o başka yer kaybettiği dünyaya aitti. İn, annesi, erkek kardeşi, Tayga, adam, kulübe. İşte bütün bunlar onu hüzünlendiriyordu. Artık karşısında bir duvar, arkasında da günden güne soluklaşan anıları vardı.

Şimdiyse birdenbire ilişki tersine dönmüştü. Güneşin sıcaklığıyla dağılan sis misali, duvar erimişti, Kaplan havada asılı kalmış damlacıklar arasından fethedilmeye hazır yepyeni bir dünya görmeye başlamıştı.

O çocuğun sesi onun içsel hapisanesini yıkmış, geride değil ileride duran bir gerçekliğin hayalini kurmasını mümkün kılmıştı. Çok azı yetmişti –bir soru, bir bakış– ve her şey altüst olmuştu.

Kaplan buna çok şaşırmıştı.

Acaba bazı şeyleri değiştirmek için iki kişi olmak mı gerekiyordu?

Şimdi duvardaki gölgeleri görebiliyordu, hatta görmenin ötesinde, o gölgelerin eninde sonunda daha somut bir şeylere dönüşebilme gücüne sahip olduklarına da emindi.

Bir keresinde Tayga'da yürürlerken adam şöyle demişti: "Görü, umudu da beraberinde getirir." Kaplan o zaman bunu anlayamamıştı ama şimdi onun ne demek istediğini hissediyordu. Umut, seni hep takip eden avcı köpekleri sürüsünden başka nedir ki? Seni kovalar, takip ederler, seni tek bir şey yapmaya mecbur ederler: Önünde duran bir şeye doğru koşmanı.

Bunu pek çok kez düşünmüş ve arzu etmişti.

Bir pençe atmak, bir omuz vurmak, birilerini hırpalamak ve bu şekilde özgürlüğünü kazanmak. Yıllardan beri ilk, en net, en güçlü içgüdüsel arzusu buydu. Ama bu onu kör bir çıkmaza sokacak olan arzusuydu, biliyordu.

Sirk tarihi boyunca yaşanan pek çok kaçma öyküsü anlatılıyordu. Geçmişte, bir fil, bir zürafa, bir su aygırı özgürlüğün çağrısı karşısında direnememişti. Ne yazık ki serüvenleri başarıyla sonuçlanmamıştı. Filin, kentin kenar mahallesinin çirkin binaları arasında bulunduğu özgürlük neye benzeyecekti ki? En çok biraz bacaklarını esnetebilecekti o kadar. Sırf bunun için büyük bir tehlikeyi göze almaya değmezdi.

İşte Kaplan bu nedenle o zamana dek hiçbir şey yapmamıştı.

Ama artık her şey farklıydı.

Şimdi nereye gideceğini ve neden gideceğini biliyordu.

O bir cambaz olmak, zarafetini ve hafifliğini geri kazanmak istiyordu. Avlarının sırtıymış gibi bir tabureden ötekine atlamaktan bıkmıştı. Başka bir şey öğrenmek, toprağa değil havaya hükmetmek istiyordu. Ancak bir hayali olan dağları aşabilirdi. Hiçbir engel, engel gibi görünmüyordu, hiçbir sınır, gerçek bir sınır değildi.

Çalışmalar sırasında küçük cambazın bir banka zıpladığını, oradan da bedeniyle inanılmaz şekiller çizerek havaya yükseldiğini görüyordu.

Bir gün Kaplan ona, “Senin gizli kanatların mı var?” diye sordu.

“Hayır, neden?”

“Sanki hiç ağırlığın yok gibi, bir tüy gibi uçuyorsun.”

“Bir tüy kadar hafif olsaydım, hava beni istediği yere savururdu. Bir ağırlığım olduğu için istediğim yere konabiliyorum.”

“Peki nasıl uçabiliyorsun?”

Küçük cambaz kahkahalar attı.

“Uçmuyorum, sadece bir noktadan ötekine atlıyorum. Sen bir tabureden ötekine sıçırıyorsun, ben de bir trapezden ötekine sıçırıyorum.”

Kaplan düşünceli bir sessizliğe gömüldü. Başının üzerinde gördükleri onun her gün karnıyla talaşa sürtünerek yaptıklarına oranla çok daha güzel ve uyumlu görünmüştü. Küçük cambazda onun asla sahip olamadığı bir hafiflik vardı. Bir an pistte duruyordu, bir an sonra dünyanın en normal şeyymiş gibi, seyircilerin başlarının üzerinde taklalar atıyordu.

Kaplan ona bir keresinde, “Hata yaparsan ne olur?” diye sormuştu.

Küçük cambaz omuzlarını silkmişti.

“Düşerim.”

“Korkmuyor musun peki?”

“Bu da öğreniliyor. Yükselmek istiyorsan, önce düşmeyi öğreneceksin. Biz kuşaklardan beri cambazız. Ailem doğduğum günden beri beni havaya fırlatır.”

“Yani öğrenilebilir, diyorsun!”

“Elbette, sabırlı olmak ve hatalı bir sıçrayışta pes etmemek yeterli.”

Bu işi yapmanın onu mutlu edip etmediğini sormak istiyordu ama sonra buna gerek olmadığını anladı. Bakışlarında gözlerin yansıtabileceği en yoğun neşe vardı.

“Eğer bir hayalin varsa, ısrarcı davranmalısın,” dedi küçük cambaz, Kaplan’ın yanından ayrılmadan önce. “Yoksa o bir hayal olarak kalmaya devam eder.”

Birkaç hafta boyunca onunla konuşma fırsatı bulamadı, sadece büyük çadırın karmaşasında gözücüyle görebiliyordu onu. Sonra, kimsenin gözüne uyku girmeyen acayip sıcak bir gecede, küçük cambaz onun arabasının önünde beliriverdi. Kaplan cesaretini topladı ve şöyle dedi:

“Benim de bir hayalim var. Ama sana söyleyebilir miyim, bilmiyorum.”

“Beni yemek mi?”

“Hayır.”

“O halde söyleyebilirsin.”

“Ben de cambaz olmayı hayal ediyorum.”

“Sen zaten zıplyyorsun. Kuyruğunun ucunu bile yakmadan alevli çemberden geçiyorsun.”

“Evet, ama bir yandan ötekine atlarken zemin, karımın altında hep aynı mesafede oluyor. Oysa ben senin yaptıklarını öğrenmek istiyorum. Ayaklarımı yerden kesmek ve hiç ağırlığım yokmuş gibi yükseklerle uçmak.”

Küçük cambaz durdu, sessizce Kaplan’a baktı. Ancak o anda onun tüylerinin nasıl dökülmüş olduğunu, çok uzun zamandan beri Tayga’sından uzak kalmanın gözlerine nasıl bir hüznün perdesi indirdiğini fark etti. Kanatlı

atlardan söz edildiğini duymuştu ama uçabilen bir kaplan olduğunu sanmıyordu.

Kaplan sabırsızlıkla “Ne dersin?” diye sordu.

Küçük cambaz arkadaşının bakışlarında yeni bir ışığın parladığını gördü.

“Sanırım atlama çalışmak için daha yüksek bir yere gitmelisin. Önce küçük, sonra büyük zıplamalar çalışmalısın.”

“Tabii ya,” dedi Kaplan, “ama bunu nasıl yaparım ki? Kafesin tavanı çok alçak.”

Küçük cambaz sessizce düşündü. “Haklısın, tepende boşluk yoksa, uçamazsın.”

Kaplan alçak sesle, “Bana yardım edebilir misin?” diye sordu.

Küçük cambaz düşündü, gülümsedi ve “İstersen seni buradan çıkarabilirim,” dedi.

“Ama bir kilit var.”

“Her kilidin bir anahtarı vardır,” diye yanıtladı küçük cambaz.

Her şey inanılmaz kısa sürede, bir rüyaymış gibi olup bitti. İki gece sonra, herkes uyurken, küçük cambaz elinde büyük bir anahtar tomarıyla geldi, bir-iki denemeden sonra doğru anahtarı buldu. Kilidi açtı, ağır zinciri minik elleriyle çözdü ve “İşte!” diyerek Kaplan’ın yanında durdu.

Kaplan bir anlığına tereddüt etti.

Uzun yıllardan beri arzu ettiği özgürlük şimdi bir adım ötesindeydi.

Çevresindeki her şey karanlık ve devinimsizdi. Başını gene kararsızlıkla kafesin dışına uzattı. Sonra bakışlarını kaldırdı, kayan bir yıldızın içinden aktığı yaz gökyüzünü gördü. Hava, kafesin havasıyla aynı olmasına karşın ona çok farklı geldi. Bir anlığına ayağı yere değdiği zaman yaşanabilecek şeyleri hayal etti: Alarm, dört bir yana dizili tüfekler ve yıllardan beri bağlanmış olduğu hayvan terbiyecisinin çaresizliği. Ama sonra babasının ormana gitmeden önce “Sen bir Kaplansın!” derken ona nasıl sert baktığını anımsadı.

Bunun üzerine kafesten atladı.

Toprağa indiği anda, küçük cambazın kendinden daha uzun boylu olmadığını gördü. Sessiz bakışları uzun uzun birbirine kilitli kaldı. Sonra Kaplan ona yaklaştı, büyük başıyla çocuğun başını okşadı.

Küçük cambaz “Bıyıkların beni gıdıklıyor,” diyerek güldü.

Arkasını dönmeden önce, “Elveda! Seni daima seveceğim,” diyen Kaplan bir daha ardına bakmadan koşmaya başladı.

İnsanların Şehrinde

Kaplan, insanların dünyası hakkında ne biliyordu?

Onların içinde yaşadığı beton dağlarının enginliği, bir yerden ötekine gitmek için kullanılan ve rengineyiklerinin sürüleri gibi uzanan asfalt nehirler hakkında ne biliyordu? O zamana kadar sadece sirk karavanlarının aştığı tek bir yol olduğunu sanıyordu ve insanların da geçerken gördüğü yapılarda yaşadığını anlamıştı. O beton engellerin ardında geniş bir ufuk olduğunu ve bu ufku aşınca hemen Tayga'sına kavuşacağını sanmıştı.

Ne yazık ki öyle değildi.

Binaları başka binalar izliyordu, arabalarla dolu yollar

yürüyüşünü engelleyen düğüm yumağı gibi dört bir yanı kesiyordu.

Gecenin karanlığında onu ilk gören insan, rüya gördüğünü zannederek yolun öteki tarafına koşmuştu.

Ancak gün doğumunda, bekçisi kafesin boş olduğunu gördüğünde ortalığı ayağa kaldırmıştı ve vahşi bir hayvanın şehrin dış mahallelerinde dolaştığı haberi hızla yayılmıştı.

Kaplan, hayatında ilk kez av olmanın ne anlama geldiğini anladı. Herkes onu arıyor ve öldürmek istiyordu. Gök yüzünde helikopterler dolaşıyordu, silahlı adamların kesmediği tek bir yol kalmamıştı.

Çocukların evden çıkmaları yasaklanmıştı ve bu da onun yardım ya da bilgi alabilmesini engelliyordu. Büyükler kuyruğunun ucunu gördüğü anda ateş edeceklerdi.

Nitekim o günlerde çeşitli kazalar da oldu. Sarı ve siyah renkli giyinmek işi abartan bir tetikçinin hedefi olmak anlamına geliyordu. Kaplan Tayga'da çok işe yarayan renginin bir şehrin dış mahallesinde hiç işe yaramadığını anladı. Keşke kürkü fare rengi olsaydı.

Şansına sirkin birkaç metre ilerisinde neredeyse kurumuş bir sazlık çukuru buldu ve ses çıkarmadan oraya gizlenerek gecenin inmesini bekledi. Karanlık çöker

ökmez de, nereye varacağını bilemeden sessizce onun içinde ilerledi. En ufak ıtırtıda soluğunu tutuyordu.

İlk üç günü böyle geçirdi.

Arada sırada yüreğini saran duygu pişmanlık oluyordu. Günlerinin geri kalanını kurbağa gibi bataklıklarda saklanarak geçirmek için mi kaçmıştı hapishaneden? Ya bu kaçış hayatının en büyük hatası olduysa?

Açlık da bastırmıştı. Bir-iki fare ve bir yılan dışında ağzına atacak bir şey bulamamıştı. Bedeninin alışmış olduğu düzenli yemek saati gelince midesi günün besinini almak için zil çalıyordu. Bildiği ve sonunda alıştığı bir şeyi terk etmiştı ve şimdi bilmediği bir dünyada bulunuyordu. Ama gençken de aynı şeyi yapmamış mıydı? Soyunu sürdüreceği bir toprak parçasını sahiplenmek yerine ufkun ötesinde ne olduğunu öğrenmek için hep doğuya doğru yürümüştü. Güneş doğmaya ve batmaya devam ediyordu ve bunu onun güneşle buluşmak için yüzleştiği her şeyi umursamadan yapıyordu.

Sazlığın dibinde sürünerek geçirdiği birkaç gün ve geceden sonra Kaplan aynı yerde dönüp dolaştığı duygusuna kapıldı. Çünkü sazların arkasında gördüğu manzara hep aynıydı. Kokular bile değişmiyordu.

İnsan kokusu, çok fazla insanın kokusu...

Motor kokusu, çok fazla motorun kokusu...

Arada sırada gümbürdeyen ve çevresindeki bir yerlere ateş eden silahın kokusu...

Silah sesini duyduğu anda adamı düşünmeden edemiyordu. Birden o patlama olmuştu ve Kaplan bu dünyada yapayalnız kalmıştı.

Bir gece, üzerinde yıldızsız gökyüzü, altında çamurlu bataklık yatarken Kaplan en iyi şeyin buradan çıkmak ve silahlı insanlara doğru koşmak olduğuna karar verdi.

Bir-iki tanesini parçalama keyfini yaşadıktan sonra, “İşte buradayım!” diyecekti. Ona ellerindeki tüm silahlarla ateş edeceklerdi ve o ölecekti. İnsanlar gülerek ayaklarını onun başına dayayacaklardı. Koşma, kaçma, takip, açlık, susuzluk ve hep hatalı davranmış olma duygusu... Bedeni orada, yerde uzanacaktı.

Peki beden olmayana ne olacaktı?

Küçükken anneleri onlara kendilerinden önce yaşamış olan kaplanları anlatırken şöyle derdi: “Onlar şimdi hiç kan dökülmeyen Tayga’da dolaşıyorlar!”

Kendisi “Neden?” diye sormuştu.

“Çünkü artık karınları acıkıyor.”

“Peki o zaman,” diye sormuştu erkek kardeşi, “avlanmıyorlarsa tüm zamanlarını nasıl geçiriyorlar?”

Anneleri tatlı tatlı gülümsemişti.

“Bilmiyorum, günü gelince bileceğim. Sen de çok uzak bir günde öğreneceksin bunu. Tüm kaplanlar kürklerini yerde bıraktıkları zaman bunu öğrenirler.”

Kulübede yaşadığı uzun kış gecelerinde Kaplan, adama da bunu sormuştu. “Gözlerini yumduğun ve bir daha açamadığın zaman ne olur?”

Adam uzun süre sessizce durmuş, elindeki odun parçasını yontmuştu. Bir süre onu hiç duymamış gibi işine devam etmişti. Bunun üzerine Kaplan tekrar sormuştu: Artık kan dökülmeyen Tayga'yı biliyor musun sen?"

Adam başını hafifçe sallayarak onaylamıştı.

"Oraya mı gidiyoruz?"

Adam yanıt vermek yerine düşüncelerine gömülmüştü. Odun yongaları kar taneleri gibi çevresine savruluyordu, arada bir sobada bir köz patlıyordu. Tam uyuyacakları zaman, dışarıda sert bir rüzgâr çıkmıştı. İkisi kürkün sıcaklığına sığınıp yan yana yattıklarında, adam ona şöyle demişti:

"Bu, beslediğin ateşe bağlı."

Paçavralara Bürünmüş Adam

Kent güneşinin donuk ışığı çukura değdiği zaman, Kaplan gece bastıran düşünceleri zihninden sildi. Işığın yoksunluğu beraberinde hüznü düşünceler getiriyordu ve güneş doğar doğmaz onları uzaklaştırma cesaretini bulmak gerekiyordu.

Hem ayrıca teslim olan kaplana kaplan denir miydi?

Sıkışmış olabilirdi ama kürkünü ucuza satacak değildi. Bir kaplan asla arkadan vurulmazdı. Son anında döner ve saldırır, ya alından ya kalbinden vurulurdu. Sırtına ya da baldırına kurşun yemek ya geyiklere ya yaban domuzlarına göreydi.

Aklında bu düşüncelerle ve sessiz adımlarla, Kaplan sazlık boyunca ilerlemeye devam etti. Önce bir bataklık faresi yuttu. Çamur kokuyordu ama en azından bedenine biraz enerji gelmişti. İlerliyor, duruyor, duruyor ilerliyordu, kulaklarını dikmiş, en ufak bir sesi yakalamaya çalışıyordu, kuyruğu neredeyse suya değiyordu.

Ansızın yakınındaki bir insanın sesini işitti.

Hırlayarak ve şaşırarak geri adım attı.

İlk önce dağınık biçimde duran karton yığınına gördü ama birkaç saniye sonra bunların arasından paçavralara bürünmüş bir adam belirdi.

Çok uzun gibi görünen bir süre birbirlerini süzdüler.

Kaplan belli belirsiz hareketlerle bedenini topladı ve gerektiğinde onun üzerine atlamaya hazır oldu.

Paçavralara bürünmüş adam gözlerini ovarak “Sen gerçek misin, hayal mi?” diye sordu.

Kaplan adamın elinde silah olmadığını fark etti.

“Bir kaplanım,” dedi.

Adam ona bir daha baktı ve çekinerek yaklaştı. “Görüyorum. Gene de gerçekten var olup olmadığına emin olamıyorum.”

Kaplan şaşırdı. Bu insan onu çocukların yaklaşımıyla algılıyordu.

“Ne olabilirdim ki?”

“Bir görü.”

“Görü mü?”

“Sadece zihnimde olan bir şey.”

“Peki neden çukurda değil de senin zihninde olayım ki?”

Paçavralara bürünmüş adam başını salladı. “Çünkü ömrüm boyunca gerçek bir kaplana rastlamayı hayal ettim. Bak,” dedi gömleğini sıyrarak, “Koluma dövmesini bile yaptırdım.”

Kaplan başını hafifçe uzattı ve adamın teninde bir benzerinin soluk imgesini gördü.

Adam bakışlarını alçaltarak, “Kaplan olmayı çok isterdim,” diye yineledi. “Çocukluğumdan beri bunu hayal ettim. En güçlü, en cesur, en soylu olmak.”

“Neden acaba? Kaplan olmak kolay değildir.”

“İnsan olmak da hiç kolay değil.”

Bir süreliğine sessizlik girdi aralarına.

Kaplan, paçavralara bürünmüş adamın sözlerini düşündü. Güçlü ve cesur olmayı biliyordu ama soylu olmanın ne anlama geldiği hakkında bir fikri yoktu.

“Soylu mu?” diye yineledi usulca.

“Evet, sadece siz kaplanlar çıkarınız olmadan hareket edersiniz. Kral ve kraliçesiniz ve kimseye teşekkür borçlu değilsiniz. Kendi yolunuzda gider, yemeniz gerekeni yersiniz. Hayatınızda sahtekârlığa yer yoktur, yaptığınız her şey gerçektir.”

“Bu nedenle mi kaplan olmak istiyordun?”

“Evet, çünkü içten içe kendimi böyle hissediyordum. Yüreğimde asla gizli amaçlarım olmadı.”

“Bu mu soyluluk?”

Paçavralara bürünmüş adam onayladı, sonra iç çekeerek başını ellerinin arasına aldı. “O zamanlar insanların büyük kısmının bir kaplan değil de bir maymun kalbine

sahip olduğunu anlamamıştım. Yaltaklanmalar, sırtımlar ve bunların altında nehir gibi akan zehirler. Neden mi? Güç için. Bir günlük, bir aylık, bir yıllık güç kazanmak için. Alçaklıkla elde edilmiş bir şey ne kadar sürebilir ki? Daima ileri gidebilecek senden daha alçağı bulunur. Aptallık ettim. Kaplan olacağıma başarısız oldum.”

“Başarısız mı?”

Kaplan bunu anlayamıyordu.

Paçavralara bürünmüş adam gözlerini elinin tersiyle kuruladı. “Evet, başarısızım. Sazlıkta, üzerinde paçavralarla, başının üzerinde dam niyetinde kartonlarla yaşayan biri.”

Nasıl iyi bilirdi Kaplan bu duyguyu! O da hep doğru yolu seçmek yerine yanlış yola gitmişti. Demek ki, diye düşündü, kaderler benzeşiyordu. Paçavralara bürünmüş adam ve o aynı inde doğmamışlardı ama kardeş gibiydiler.

Kaplan önlem niyetine, “Gizli bir silahın var mı?” diye sordu.

Paçavralara bürünmüş adam yırtık cebinden basit bir bıçak çıkardı. “Bir tek bu var,” dedi.

“Yaklaş o zaman.”

“Beni yemek mi istiyorsun?”

“Hayır, gerçek olduğumu hissetmeni istiyorum.”

Paçavralara bürünmüş adam tereddütle yaklaştı.

Kaplan onu cesaretlendirmek için, “Uzat elini, dokun bana,” dedi.

Paçavralara bürünmüş adam onun sözünü dinledi, eli rüzgârda kalmış kayın yaprağı gibi titriyordu.

Parmaklarını kürke daldırdı ve “Harika!” dedi. Sonra çocuksu bir sesle “Sana sarılabilir miyim?” diye sordu.

“Elbette,” dedi Kaplan.

Paçavralara bürünmüş adam kollarıyla o güçlü boyna sarıldı, yüzünü çizgili kürke yasladı. Kaplan kürküne dökülen su damlaları hissetti. Yağmur gibiydi ama soğuk değil, sıcaktı. Paçavralara bürünmüş adamın gözlerinden yaşlar dökülüyordu.

İlk kez gözyaşı görüyordu.

Adam tekrar tekrar, “Başaramadım,” diyordu. “Başaramadım. Ben kaplan olmak istedim ama maymunlar beni alt ettiler.”

Kaplan sabırla ağlamasının bitmesini bekledi ve sonra adama şöyle dedi: “Eğer bir kaplana yardım edersen, sen de kaplan olursun.”

Paçavra giysili adam yüzünü Kaplan’ın kürkünden çekti. Gözleri kızarmıştı, şişmişti ama şimdi çaresizlik olmayan bir şeyler parlıyordu bakışlarında. Parmaklıkların arkasındaki bakışlar, parmaklıkların olmadığı bakışlara dönüşmüştü.

Kaplan bir süre sonra, “Herkes beni öldürmek istiyor,” dedi.

Adam kükremeye benzeyen sesiyle, “Buna izin vermeyeceğim!” dedi ve ondan beklenmeyen bir çeviklikle ayağa fırladı.

Daha sonra yan yana oturdular ve bir plan yaptılar. Onu yakalamak isteyen kana susamış insanlar, köpek sürü-

sünden farklı değildi: iz buldukları ya da bulduklarını sandıkları yere koşuyorlardı.

Yani önemli olan onları bir izin varlığına inandırmaktı.

Bunun üzerine, paçavralara bürünmüş adam bıçağıyla Kaplan'ın kürkünden tüyler kesti, Kaplan da onun ceketinin ucundan ve gömleğinden bir parça kopardı, sonra en küçük tırnağıyla yeni dostunun yüzünde ve boynunda küçük tırmık izleri bıraktı.

Bakışları karşılaştı.

Adam duygulanmıştı. "Artık biliyorum, benim hayatımın amacı seni beklemekmiş," dedi.

"Bir kaplanı kurtaran da kaplandır."

Görevini yerine getirmek üzere ayrılmadan önce, Kaplan'a sıkı sıkı sarıldı, gün batana kadar sazlıktan çıkmamasını söyledi çünkü kendisi ancak o zamana kadar şehrin öteki ucuna gider ve tuzağı harekete geçirirdi. Akşamın ilk gölgeleriyle, bir çalılığın içinden telaşa fırlayacaktı: "İmdat! Kaplan bana saldırdı! Mucize eseri hayatta kaldım!" Kaplan tüyleri ve yüzündeki tırmıklar onun sarhoş olmadığının kanıtı olacaktı. Adamlar ona "Hangi yöne gitti?" diye sorduklarında da "Denize doğru! Denize doğru!" diyecekti.

Aynen öyle oldu.

Ertesi gece Kaplan gençliğinin enerjisini bulmuş, soluk soluğa dağlara doğru koşarken, denize uzanan yollarda otomobiller toplanmıştı, sayısız helikopter onu bulmak için uçmaya başlamıştı.

Özgürlüğe Doğru

Ne kadar süreyle koştu?

Bunu bilemezdi.

Güneş defalarca doğmuş ve batmıştı. Geceleri koruluklara sığınıyor, gündüzleri ufukta görünen dağlara doğru koşuyordu. Koştukça bedeni tutukluluğun ağırlığını üzerinden atıyordu. Bir tabureden ötekine atlarken pek çok kasını kullanmasına gerek olmuyordu ve kasları sönmüş torbalara dönüşmüştü.

Kaplan artık genç olmadığını biliyordu ama giderek hızlanan, giderek güçlenen bu koşu sırasında hayatının bir bölümü olan şeyi yeniden bulabildiğini hissetti.

Hem toprağın hem de gökyüzünün kokusunu alabiliyordu.

Yağmur kokusu, şimşek kokusu.

Her şeyi kurutan güneşin kokusu.

Akşam bir sığınak bulduğunda dönüp arkasında bıraktığı yola bakıyordu ve insanların şehrinin giderek küçüldüğünü görüyordu. Şehir ışıkları gökyüzüne asılı cılız ışıklar yansıtıyordu. Sonunda bir akşam artık o solgun ışığın da yok olduğunu fark etti.

Arkasında ovalar, karşısında dağlar vardı.

Özgür olduğu yıllar boyunca hep ufka doğru koşmuştu ama ona asla ulaşamamıştı. Şimdi ise vardığını hissediyordu. Koşmuş, koşmuş ve sonunda en uç noktaya ulaşmıştı. Ne var ki o nokta, bir kez daha hiçbir şey vermemişti ona.

Karşısında ağaçlar, ağaçlar ve ağaçlar vardı. Yukarıya doğru tırmanan ağaçlar. Sonra aşılmaz bir engele benzeyen kayalar ve gene dik kayalar...

Kayalar göklere kadar uzanıyordu ama onlar gökyüzü değildi.

O kayaların arkasında ne olduğunu bilemezdi; Tayga'da güneş ağaçların ardında görünmez olduğunda da onun nereye gittiğini ve neden tam ters yönden doğduğunu hiç anlayamazdı.

Kaplan bir kez daha ileriye doğru yürümek zorundaydı.

İlk geçtiği ormanlar gençliğinde gördüklerinden farklıydı. Çamlar, çamlar, çamlar vardı ve sıcak havalarda reçine kokuları yayıyorlardı.

Ovalarda, bir çitin arkasında serbestçe otlayan pek çok hayvan vardı. Onlardan birini yutması pek kolay olurdu. Kolay ama tehlikeli; çünkü insanlar onun buradan geçtiğini anlar ve büyük kovalamaca dağlarda başlardı.

İz bırakmadan yol almasına izin verdiği için tavşan ve tilki gibi daha küçük avlarla yetinmek daha iyiydi.

Ağaçların seyrelmeye başladığı noktada durdu. Artık çevrede insana ilişkin hiçbir iz yoktu. Sadece vadide bir oduncu kulübesinin bacasından duman yükseliyordu.

Son günlerin derin heyecanlarıyla birleşen uzun yolculuğun yorgunluğu kendini hissettirmeye başlamıştı. Karşısında yeni bir engel vardı. Dağların dorukları gökyüzüne doğru yükseliyordu.

Ne yapacağı konusunda kararsızdı.

Geriye elbette dönemezdi ama ileriye gitmenin ne anlamı vardı? Kaplanlar kayalıklar üzerinde yürümek için yaratılmamıştı. Ayakları fazla büyük, bedeni fazla ağırdı; tabanları karlı yüzeylerde, yosunlarda, likenlerde, yapraklarda rahat ederdi, kayalarda değil. Hatta sincap gibi adımlarını uzun kuyruğuyla dengelemesi de mümkün değildi. Kayalıklara tırmanmak hayatının yeni bir başarısızlığı olacaktı. Ansızın önüne çıkıveren çok derin bir uçurumun önünde, kendini paçavralara bürünmüş

adam gibi “Başaramadım, başaramadım,” diye yinelerken yakaladı; onu duyacak kimse yoktu, ayakları yere sıkı tutunamaz olmuştu, biraz sonra çaresizce havaya tutunmayı deneyerek uçurumdan aşağıya düşecekti.

Peki o zaman ondan geriye ne kalacaktı?

Kayalık duvar üzerinde pençelerin bıraktığı iz. Dibe üşüşecek olan kargalara yem olacaktı. Belki bir de, sirkin kutularında onun resmini taşıyan ve üzerinde *Vahşi Sibirya Kaplanı* yazan reklamlar.

Zaten tüm yaşamlar böyle değil miydi?

Başkalarına yem olmak...

Bunun ötesinde başka bir şey var mıydı?

Çamların iğne yapraklarının oluşturduğu halıya uzanmış, hayvan terbiyecisini de hayal kırıklığına uğrattığını düşünüyordu. Yıllarca birlikte çalışmışlardı. Pek çok gösterinin sonunda adam onun kulağına, “Sen benim gururumsun,” diye fısıldamıştı.

Doğruydu, hayvan terbiyecisi kaplanları seviyordu, onları anlıyordu.

Ama bir başkasının özgürlüğünü kurban eden sevgi, nasıl bir sevgiydi ki?

O anda sirk hayatını özlediğini hissetti. Parmaklıkları değil elbette ama sahneye girdiğinde onu karşılayan alkışların, ateşli çemberden atlamadan önce tutulan nefeslerin heyecanını özlemişti.

Uçma özgürlüğünü hayal etmek de her zamanki deliliklerinden biri miydi? Yaşlıydı, ağırdı, karşısında da sa-

dece aşması olanaksız sıradağlar vardı. Küçük cambazın hafifliğine asla sahip olamazdı.

Fakat sirkte kalsaydı kaderi nasıl olacaktı? Yıllar geçecek, hayvan terbiyecisinin göbeği büyüyecekti. Uzun zamandan beri kızların bakışlarını ayıramadığı o sıırım gibi genç değildi.

Öte yandan aynı şey kendisinin de başına gelmişti. Kafesin sıkıntısı yiyeceğin avuntusuyla birleşmiş, onu şişmanlatmıştı, kürkünün güzel çizgileri biçimsizleşmeye başlamıştı. Karnının derisi yakında yere degecekti ve kükremeleri kimseleri korkutmayacaktı. İnsanlar onun aşınmış ve çürümüş dişlerini, fazla tavuk yemekten beyazlaşmış dilini göreceklerdi. Alkışlamak yerine “Şu yoluk kaplana da bakın!” diye bağıracaktı.

Efendisi hem kendini hem onu rejime sokacaktı. Taze sığır pirezolaları yerine sadece tombul kedi mamalarından verecekti.

Sonra bir gün, ayakları artık çemberin içinden atlayamayacak kadar halsizleşecekti, hatta tabureye çıkmak bile çaba sarfetmesini gerektirecekti, işte o gün doktor kafesin kapısında belirecekti.

Doktor sevimli bir adamdı. Uzun süreden beri onu tedavi ediyordu, güzel de kokuyordu. İçeri girecek ve “Nasılsın eski dostum?” diyerek kulaklarının arasını kaşıyacaktı.

Arkasından saçları kır, göbeği eşofmandan taşan hayvan terbiyecisi de gelecekti. Sesi her zamanki gibi neşeli

olmayacak, titreyecek, hatta derinden çatlayacaktı.

Bu değişimin onda uyandırdığı merakla, Kaplan ona dikkatle bakacak ve şimdiye dek hiç görmek istemediğı şeyi görecekti. Gözleri, dünyada en iyi tanıdığı gözler, sulu, yaşlı olacaktı. Zor tuttuğı gözyaşı seli, gözpınarlarında birikmiş olacaktı. O zaman, işte ancak o zaman anlayacaktı. Hep söyledikleri gibi, o an gelmişti.

Yıllarca seyirciyi güldürmek için koca cüssesiyle ça ça dansı yapmış olan Ayı İgor'un sonu da bu olmuştu. Doktor ona bir iğne yapmış ve o anında yere yığılmış, düztabanlarını havada dalgalandırmıştı; o, son dansı olmuştu ve sonra o koca bedenin, rengi matlaşmış postunun çevresinde, ağzında, burnunda ve gözlerinde kova-madığı sinekler belirmişti.

Az sonra bir araba gelmişti. İşçiler binbir zorlukla ve bağırış çağrıyla İgor'un bedenini yüklemişlerdi ve İgor bir daha sirkte görünmemişti.

Aynı şey kendi başına da gelecekti. Doktor aletlerini çıkaracak, hayvan terbiyecisi gözyaşları içinde ayağını okşayacak ve şöyle diyecekti: "Elveda eski dostum, hep harikaydın!" O, son bir fısıltıyla isyan etmeye çalışarak ağzını açmak, kaçmak, herkesi hırpalamak isteyecekti. Ama kükreme yerine ağzından ancak bir miyavlama çıkacaktı ve o anda koca şırınga artık gevşek boynuna saplanacak, zihnini ve yüreğini sonsuz karanlığa gömecekti.

Ormanın bittiğı yerde uzanmış yatan Kaplan, "Son arzun bu muydu?" diye sordu kendine.

Böyle onursuz bir sonu kim isterdi ki?

Kargalara ve tilkilere yem olmak bin kat daha iyiydi.

Kaplan düşüncelere dalmışken, güneş en yüksek dorukları aydınlatmaya başladı. Vadi henüz karanlıktı ama pembe bir ışık kayaları okşamaya başlamıştı.

Tayga'da doğan güneşten ne kadar farklıydı! O, bir adım ötedeymiş gibi görünürdü oysa bu güneşin ulaşmaz olduğu hissediliyordu.

Işık dört bir yana yayıldığında, Kaplan susadığını hissetti. Bir akarsu bulması için çok yürümesi gerekmedi. Su, kayalar arasında, yüksek taşlardan alçak çakıllara yüksele alçala akıyordu.

Kaplan eğildi ve suda yüzünün yansımalarını gördü. Suda akıntıya direnmeye çalışan kara balıklar vardı ve onların üzerinde kendi çehresi müthiş görünüyordu. Ne kadar uzun zamandır yaşamamıştı bu hissi! Sirkte su içtiği taslarınsa ancak çelik tabanı görülürdü.

Göğün bir ufku olduğu gibi, diye düşündü, suyun da ufku var. İçinde hayat olmayan bir suda yansımak da mümkün değildi.

Suyunu içti ve sonra kımıldamadan durup kendini seyretti.

Yansımalarını keşfettiği o ilk seferden bu yana ne kadar zaman geçmişti? Onu su kenarına ilk annesi götürmüştü. Onun sözlerini hâlâ hatırlıyordu: “Korkmayın! Gördüğünüz kendi yüzünüzdür! Gördüğünüz bu yüze her zaman layık olmalısınız.”

Annesinin sesini kulaklarında işitmek onu ansızın duygulandırdı. Eğildi, ön pençelerini suya soktu.

Onu aramak için yola koyulalı ne kadar olmuştu?

Neredeydi annesi şimdi?

Kendisi onun sesini işitebildiğine göre annesi de onu görebiliyor muydu acaba?

“Hayatı armağan edenle, onu alan arasında daima kopmayan bir bağ vardır,” demişti bir gün.

Kaplan bunun iyi mi kötü mü olduğunu o zaman anlamamıştı.

Peki acaba yıllar önce suda gördüğü o yansımaya layık olabilmiş miydi yoksa ona ihanet mi etmişti?

Hem nasıl bir yansımaydı o?

Susayan birinin görüntüsüydü.

Oraya sadece su içmek için gelmişti, yavruyken de aynı amaçla yanaşmıştı suya.

Susadım, diye düşündü Kaplan. Ömrüm boyunca suyu aradım ama bulduğum suların hiçbiri susuzluğumu dindirmedi.

Kulübedeki adam bir kez ona, “Senin susuzluğun, suyla dindirilen türden değil,” demişti. “Merak sende sorular yaratıyor ve sorular bir ırmağın coşkun sularına benzer. Onu asla durduramazsın, asla tek bir damlasını yakalayıp, ‘İşte bu gerçekten sonuncuydu,’ diyemezsin.”

Güneş iyice yükselmişti, gökyüzünde bulut yoktu. Kuşlar son çamların dallarında yalnızlıklarını dile getiren

çağrılarla ötüyordu; arılar da çayırlarda açmış çiçeklerin üzerinde vızıldıyorlardı.

Kaplan biraz daha su içti, sonra gölgeye yerleşerek bir-iki balık yakalamaya çalıştı, suyu köpürttü. Nihayet karnını da doyurduğunda, dereden ayrıldı ve dağlara doğru yürüdü. Dağların ardında ne vardı acaba?

Zaten en başından beri öğrenmek istediği bu değil miydi?

Benzeyen şeyler, olan şeyler...

Duvar

Kaplan doruğa varmak için önce yüksek otlaklara ulaşmayı, sonra birkaç muhteşem ağacın yükseldiği kayalıklara tırmanarak görkemli tepelere varmayı planladı.

Açlık yüzünden bazen taşlıkta boynuzlu hayvanlara ya da küçük şişman hayvancıklara saldırıyordu ama ayaklarının altındaki her boyutta taşın çıkardığı sesler yüzünden hepsi kaçışıyorlardı. Bunlar sirkte maymunların oynadığı toplara benzeyen taşlardı.

Kaplan zeminin ayaklarının altından kaymasına alışkın değildi, sanki bir yerlerde gizlenen bir düşmanı var-

miş gibi kükreyerek ilerliyordu. Yukarı tırmanıyor ama bir yandan da kayıyordu. Yeniden tırmanmaya başlıyor, yeniden aşağı kayıyordu.

Oysa bir kaplanın marifeti yere sağlam basmaktı.

Eğer adımları titrerse, tüm dünya sendelerdi.

Daha ne çok şeye katlanmak zorundayım, diye düşündü. Güneşin gizemini öğrenmek isterken kafesi boyladım. Cambaz olmaya heveslendim ve ola ola bir soytarı oldum. Şimdi sirkte olsaydım herkes bana gülerdi. Artık ayakları üzerinde duramayarak sendeleyen bir yırtıcı hayvan olabilir miydi?

Bir gün, tam bir köstebek yakalamak üzereyken peşinden pek çok taş sürükleyerek kayalıktan aşağı kaydı ve düşen taşların bazıları başını yaraladı; sonunda uçuşunun altında sersemlemiş halde yatıp kaldı.

Gözlerini yeniden açtığında ve büyük bir kayanın üzerinde durduğunu gördüğünde aklına ansızın kulübedeki adamın sözleri geldi.

“Hiçbir duvarla karşılaşmayan hayatlara ne yazık!”

O dönemde, Kaplan'ın bir duvarın ne olduğuna ilişkin en ufak bir fikri yoktu. Tayga dümdüz ve görünürde sonsuzdu. Ufukta hiçbir engel yoktu.

O zaman “Bir duvar nedir?” diye sormuştu.

“Yolunu kesen bir engeldir.”

O gün birlikte böğürtlen toplamaya çıkmışlardı ve canı başka bir soru sormak istememişti. Akşam halıya uzan-

dığında insanın yolunda bir engelle karşılaşmamasının neden üzücü olduğunu sormadan edememişti.

“Mantar, mantar hayatı sürer, arı, arı hayatı; tıpkı ağaçlar gibi,” demişti adam karanlıkta. “Aynı şey taş, su ve bulutlar için de geçerlidir. Şimşek de dolu gibi kendi hayatını sürer. Ama söz konusu insan olunca her şey değişir.”

“Neden?” diye sormuştu Kaplan usulca.

O gece rüzgâr son derece şiddetli esiyordu.

Vuuuuuuuh

Kulübenin kütükleri arasına sızıyor, sanki onu beraberinde sürüklemek istermiş gibi sarsıyordu. Pencerenin camlarıyla birlikte içindeki her şey sallanıyordu: fener, kova, tüfek, sobanın üstündeki çaydanlık.

Bir süreliğine beklediği yanıt bu tıngırtılar oldu. Artık adamın uyuduğunu sandığında, karanlığın içinden sesinin yükseldiğini duydu:

“Hazine asla hemen elinin altında değildir.”

O gece Kaplan uykuya kolayca dalamadı. Gençti o zamanlar, deneyimsizdi. İki mevsim boyunca Tayga'yı boylu boyunca yürümüştü.

O eski günleri anımsayınca, gerçek bir engelle karşılaşp karşılaşmadığını düşünerek zihnini zorladı. Evet, birkaç nehir çıkmıştı önüne. Donmuş nehirler, buzların donmasıyla coşkun akan sinsi sular... Nehirler sadece öteki yakaya geçmek için vardı. Becerikli olmak gerekirdi, risk vardı tabii ama bir kere aşınca manzara geride bıraktığıyla aynı olurdu.

Demek ki nehir engel sayılmazdı.

Gündoğumunda yarı uyur yarı uyanık haldeyken, annesinin bakışları belirdi karşısında. Yavruları uyurken onları gözleyişindeki dikkat vardı bu bakışlarda. Zaten beklemelerini söyleyen ve dönmeyen annesini bulmak için koyulmuştu bu yola. Onu aramak için bir duvara tırmanmamıştı ama gene de bildiği topraklardan ayrılmıştı.

Yüreğinde, annesinin olduğu yerde de bir boşluk kalmıştı.

Hiçbir krallık dolduramazdı bu boşluğu.

Başarıların gücü bu yoksunluğu dolduramazdı.

Ertesi akşam, fırtına sürerken adamdan bir kez daha duvarı anlatmasını istemişti.

“Bazı duvarlara ellerle tırmanılır, bazılarına ise yüreklerle,” demişti adam. “Tıpkı sadece ovanın tekdüzeliğini bilen hayatlarla sürekli tırmanması gereken hayatlar olduğu gibi.”

Bu sözlerin ardından adam haliya oturmuş, sobaya bir odun atmış ve ona kendi yaşamında yüzleşmesi gereken en dik duvardan söz etmişti.

Bir zamanlar, daha gençken, bir karısı vardı, çok sevdiği bir karısı. Karısı bir bebek bekliyordu ama bebeğin doğumuna çok az kalmışken sarhoş bir haydut anneyi karnındaki yavrusuyla öldürmüştü. Bir-iki dakika içinde, sevdiği, varlığına anlam veren her şey yok oluver-

mişti. Karlara kan yayılmıştı ve sevdiği kadının bedeni bir kuklaya dönüşmüştü. Şimdi nerede bulacaktı onun bakışlarını, onun soluğunu? Doğmamış çocuğunun gözlerini, hayatına asla açılmayacak olan gözleri nasıl bilecekti?

“Karşımda iki seçenek vardı. Ya gidip karşıma çıkan tüm haydutları öldürecektim ya da duvarla yüzleşecek, bir kenara çekilecek ve olanı anlamaya çalışacaktım. Gerçi her ikisi de bana yitirdiklerimi vermeyecekti ama ilk eylem başka kan dökülmesine ve başka acıların yaşanmasına neden olacakken, ikinci yol başıma gelenin ne anlama geldiğini çözmeme yardım edebilirdi. Emin değildim ama bu sadece bir umuttu.”

“Umut mu?” Kaplan bu sözü hiç duymamıştı. “Nedir o?” diye sormuştu.

“Dünyanın dönmesini, hayatın sürmesini sağlayan alçakgönüllü güçtür.”

Kaplan o zamanlar bunu da anlamamıştı ama şimdi hayatının büyük bölümü ardında kaldığında, adamın söylediği şeyin anlamını kavrayabiliyordu.

Kendi topraklarının bilinirliğini annesine kavuşma umuduyla terk etmemiş miydi? Yaşamının onurunu yeniden kazanabilmek umuduyla bırakmamış mıydı sirkin tekdüze rahatlığını?

Evet, ancak taşlar bu içsel dürtü olmadan yaşırdı. Geri kalan hiçbir şey, canlı olan hiçbir şey umut ışığı olmadan hayatını sürdüremezdi.

Kabuk ve Ceviz

Kaplan yüksek ovaların ayırllarllla kayalık duvarların altındaki çakıllar arasında yaşamaya başlayalı bir yıl olmuştı. İlkbahar çiçekleriyle gelmişti, sonra Kaplan yazın hafif sıcağını yaşamış, kürkünün içine sızan yağmurlarllla kısa ve şiddetli fırtınalar görmüştü. Derken günler kısaltmaya, otlar sararmaya başlamıştı ve tepelele, yüksek yaylalara kar yağmıştı.

Ne çok özlemişti karı!

Gözlerini kıstığında, kilometrelerce uzaklıktaki karın kokusunu alabiliyordu. Sanki ayaklarının altındaymış gibi hissediyordu.

Buz olmuş kar. Erimeye yüz tutmuş buz. Yumuşak kar. Neredeyse erimiş kar...

Karı yeniden yaşamak yüreğine beklenmedik bir huzur verdi. Sirkte geçirdiği uzun yılların alışkanlığıyla bir ileri bir geri yürümek yerine, artık zamanını bir sığınak bulup orada geçirir olmuştu.

Uzun, devinimsiz saatler boyunca kulübedeki yaşamını düşünüyordu. Adamın sözleri kışın karın altında uyuyan tohumlar misali sinmişti içine. Sobadaki ateşi, rüzgârın sesini, halıya uzanıp uzun uzun konuşmalarını anımsıyordu.

Ne çok şey biliyordu adam!

Ve Kaplan ne kadar azını anlamıştı o zaman...

Çok gençti kulakları, çok deneyimsizdi yüreği.

Adam onu bilmecelele eğlendirirdi. İçlerinden özellikle birini hiç unutmamıştı.

“Bir çakıl taşıyla bir tohum arasında ne fark vardır?”

“Taş daha ağırdır!” demişti Kaplan.

Adam kahkahalarla gülmüştü.

“Tohumun bir geleceği vardır, taşın yoktur.”

Kaplan artık biliyordu. Tohumlar ve düşünceler eşit biçimde canlıydı, bir hayat yaratmadan yıllarca bekleyebilirlerdi.

Gökyüzünün sonbahar bulutlarıyla kaplandığı günlerde, bazen Kaplan'ın yüreğine inceden bir hüznün yayılırdı. Keşke adamı kurtarabilseydi! Daha ağızlarını

açamadan o haydutların üçünü de parçalamalıydı. Çok korkak, çok saf davranmıştı.

Beklemişti.

Çok uzun süre hem de.

Ve adam ölmüştü.

Bir akşam adam, “Sen fesatlık nedir bilmiyorsun,” demişti ona. “Seni çevreleyen kötülüğü anlayamıyorsun.”

“Bu iyi bir şey mi?”

“Bu bir armağandır. Tüm armağanlar gibi aynı zamanda bir ağırlıktır.”

Ağırlık, onun hayatını kurtaramamış olmasıydı. Kötülüğü hayal edememek, mücadeleye ihanetti. Dünyayı yöneten güçlere yenik düşmek anlamına geliyordu.

Kaplan kimi zaman o lanet olası günde kendisinin de ölmemiş olmasına yanıyordu. Keşke kurşun gerçek bir kurşun olsaydı ve adamın yüreği gibi onun yüreğine de sapsansaydı! Fakat o yaşamak zorunda bırakılmıştı. Katiller, “Bu hayvanın canlısı ölüsünden daha çok para eder!” demişlerdi.

Bu bir mahkumiyet mi olmuştu, yoksa bunun da altında bir anlam mı vardı, anlamaya çalışıyordu.

“Tek bir böğürtlen bile bir nedeni olmadan düşmez çalısından, tek bir yaprak, hatta senin kürkünün tek bir kılı bile oynamaz yerinden.”

Bu cümleyi ne çok duymuştu yürüyüşleri sırasında.

Sonunda genç ataklığıyla “Kim karar veriyor buna peki?” diye sormuştu.

“Görünmeyen.”

“Görmediğim mi?”

“Hiç kimsenin görmediği.”

“Hiç kimse görmüyor ama var, öyle mi? Yoksa bu bir bilmece mi?”

“Rüzgârı da gören var mı? Ya da senin soluğunu? Fırtınalar bu nedenle vardır belki. Senin varlığının nedeni de bu değil mi?”

O akşam yemekten sonra, kulübenin sıcaklığında adam eline bir ceviz almış ve gözlerinin önünde kırmıştı.

Cevizin içini göstererek “Bu, zamandır,” demişti. Sonra kabuğu işaret etmişti. “Bu da sonsuzluktur.”

“Biri ötekinin içinde midir?”

“Biz zamanın içindeyiz ama zamanı saran sonsuzluktur. Bizi yaratan ve ömrümüzün sonunda yanına alan gene odur.”

“Görünmüyorsa, sen nereden biliyorsun bunu?”

“Çünkü geldiğin yer, dönmek istediğin yerdir. Hasret, sonsuzluğun bizim yüreklerimize vurduğu mühürdür.”

Halıda yatarlarken ve sobanın son kıvılcımları sönerken Kaplan ona dikkatle bakmıştı:

“Bizim kaderimizde mi vardı bir araya gelmemiz?”

“Evet,” demişti adam, battaniyesine sarınarak.

Bir soru daha sormak istemişti. “Cevizin içinde buluşanlar, kabukta da buluşurlar mı?”

Ama adam çoktan arkasını dönmüş ve uykuya dalmıştı bile.

Çengel Boynuzlu Dağ Keçisi

Kısa bir süre sonra kar, kayalığın eteklerine de yağdı. Güneş artık giderek az gösterir olmuştu yüzünü, zamanın büyük bölümünde ay göklere egemen oluyor, soğuk ışıyla çevreyi aydınlatıyordu. Boynuzlu büyük avlar sürü halinde kayalardan vadiye iniyordu.

Kar örtüsü, Kaplan'ın hayatına onuru iade etmişti ve geniş ayaklarının altındaki dondurucu soğuk ona yeniden gençlik duygusu tattırmıştı.

Artık sadece köstebek yemekten bıkmıştı.

İşte bir sabah, gün doğmadan önce, sık çamların arkası-

na gizlendi. Bir sürünün geçişini görmek için fazla beklemesi gerekmedi. Sadece üç sıçrayışta grubun sonuncusuna yetişti ve onu kendine çekti. Tam parçalamak niyetiyle hayvanın üzerine abanmışken, cılız bir ses duydu.

“Merhamet et bana!”

Bir avın konuşması olacak şey miydi?

Tam o anda genç dağ keçisi başını çevirdi, bakışları karşılaştı. Kara, kadife bakışlar inceden buz tutmuş kirpiklerin arasından ona bakıyordu.

Kaplan “Sen miydin o?” diye sordu.

Genç dağ keçisi gözlerini kırpıştırarak “Evet,” dedi.

“Bir yemeğin konuştuğunu hiç duymamıştım.”

Arkasından bir ses, “Belki de hiç dinlemek istememiş-tin.”

Kaplan çevresine bakındı ve az ileride ürpererek bu sahneyi izleyen büyük bir dişi gördü. Bütün öteki keçiler kaçmışlardı ama dişi dağ keçisi sanki kaplanı kovmak istemiş gibi kaslarını germiş, boynuzlarını ona çevirmişti.

Kaplan ansızın acayip bir tedirginliğe kapıldı.

“Bana meydan mı okuyorsun?” diye çıkıştı.

Anne dağ keçisi başını salladı. “O şekilde seni alt edemeyeceğimi biliyorum,” dedi.

“Peki o halde ne istiyorsun?”

“Bırak yaşasın! Daha ağzında benim sütümün kokusu var.”

“Çok yavaştı. Yavaş olan benim dişlerimin arasını boylar.”

“Belki de çok hızlı olan sendin.”

Kaplan, genç dağ keçisinin, ön ayaklarının altında titreyişini hissediyordu.

“Bizim yavrularımızı yeme hakkı sadece kartallara aittir. Sen bizim dünyamıza ait değilsin!” diye ayak diretti anne dağ keçisi.

Uzun bir sessizlik oldu.

Tepede kargalar garklayarak dönmeye başlamışlardı bile.

Kaplan hiç böyle bir karar almak zorunda kalmamıştı. Yemesi gerektiği zaman, öldürmesi gerekiyordu. Doğanın yasası buydu.

Anne dağ keçisi onun düşüncelerini okudu.

“Karnın açsa, beni ye!” diyerek boynunu uzattı.

İşte bu noktada Kaplan derin bir sıcaklığın kalbine yayıldığını hissetti. Midesi belli bir şey istiyordu, yüreğinin sesi ise başka bir öneride bulunuyordu. Bir kaplan, gerçek bir kaplan olmalıydı.

Ama ya kaplan olmak, öz doğasına üstün gelmek demekse?

Bunca yol kat etmişti, bütün bunları öğrenmek, anlamak için aşmış olamaz mıydı o yolları?

Anne dağ keçisi, tıpkı adamın yaptığı gibi kendini feda ediyordu.

Yavrusunun canı kurtulsun diye kendi hayatını vermek istiyordu.

Artık çok eskide kalan bir günde, adam artık kan dökülmeyen ve göklerin ötesinde yer alan Tayga’dan konuşmamış mıydı onunla?

“Gitmek ya da gitmemek,” demişti, “beslediğin ateşe bağlıdır.”

Şaşkınlıkla, “Ateş beslenir mi?” diye sormuştu Kaplan.

“Yakıp yok eden buz gibi bir ateş vardır, bir de sıcak, yeniden yapan bir ateş. Her ikisi de bizim yüreğimizdedir. Hangisinin alevleneceğine biz karar veririz.”

“Kan dökülmeyen Tayga’da tek bir ateş mi yanıyor?” diye sormuştu Kaplan ürkekçe.

“Elbette,” diye onaylamıştı adam, “Öyle olmasa yeryüzünde yaşayanların yansıdığı ayna olur burası.”

Kaplan ve iki dağ keçisi ne kadar süreyle kaldılar öyle? Güneş artık en doğudaki doruklara ulaşmıştı. Kargalar az ilerideki bir kayalığa yerleşmiş, işin bitmesini bekliyorlardı.

Kaplan, genç dağ keçisinin hızlı kalp atışlarını ayaklarının altında hissediyordu. Ne kadar tanıdıktı bu duygu! İlk tavşandan sonra ayaklarının altında hep kan olmuştu.

Oysa şimdi bu anda kandan çok atan o kalbi hissediyordu.

Tutum tutum tutum tutum tutum.

O küçük yüreğin sesi ona dünyadaki tek ses gibi geliyordu.

Kargaların en irisi, bu gösterinin sonunu ilan etmek için yaklaştığında, Kaplan bakışlarını önce anneye, sonra yavruya çevirdi ve bir kez daha anneye baktı. Bu gözlerde cesaret vardı ve aynı zamanda kaygı. İnin dışına

ilk adımlarını attığı gün annesinin bakışlarında da aynı kaygıyı görmüştü. Bunun üzerine Kaplan pençelerini gevşetti ve ayaklarını o narin bedeninin üzerinden nazikçe çekti.

Genç dağ keçisi ansızın ayağa fırladı ve yıldırım hızıyla annesinin yanına koştu. Yüzlerini birbirlerine sürttüler ve bir daha arkalarına bakmadan kayalıklara doğru koştular. Kaplan onların otlağın karlı yamaçlarına doğru uzaklaşmalarını ve ormanda gözden kaybolmalarını izledi. Orada sürüyle buluşacaklardı. Kışı geçirmelerine yarayacak likenler ve ağaç yosunlarını orada bulacaklardı.

Ansızın üzerine kurşun gibi bir ağırlığın çöktüğünü hissetti Kaplan.

Bir-iki kükreme ve pençe hareketiyle, kendi paylarını beklemeye devam eden kargaları kovdu, sonra yavaş adımlarla, ve indirdiği kuyruğuyla ininin yolunu tuttu.

Ve ne kadar sürdüğünü bilmediği çok uzun bir süre orada öylece kıvrılıp yattı.

Gökyüzüne Doğru

Düş müydü, gerçek mi?

Ve artık düşle gerçeği ayırt etmek nasıl mümkün olacaktı? Ansızın küçük cambazın sesini duyar gibi oldu. Onu belleğindeki uzak bir anı olarak değil de sanki ininde, canlı ve yanındaymış gibi duydu.

“Uçmak istiyorsan, yükselmen gerekir,” diyordu.

Kaplan gözlerini açtı, başını salladı.

Kimseler yoktu. Ama küçük arkadaşı yanında olsaydı bile ansızın uyanarak, hayal kırıklığı yaşamaktan başka bir şey yapamazdı.

Aslında o, cambazı “Uçmak istiyorum,” diyerek kan-

dırmıştı, “Özgür olmak istiyorum,” deseydi gerçeği söylemiş olurdu.

Her neyse, küçük cambaz ona kapıyı açmış, ama kendisi bunca süre boyunca yerden on santim bile yükselmemişti. Elbette uçmak söz konusu bile değildi ama en azından şöyle ölümcül bir takla atmayı öğrenebilirdi.

O sabah, tuhaf bir biçimde, hafif hissediyordu kendini, çok hafif. Sanki o uzun uykusu boyunca bedeni dönüşmeye başlamıştı.

Acaba kelebeklere de aynı şey mi oluyordu? Gençliğinde ormanda ne çok kelebek görürdü. O minik kozadan çıkan kelebek, kozayı örüp içine girmiş olan böcekten çok farklı olurdu.

Ya hayatın yasası asıl dönüşümse, diye düşündü.

Bacaklarıyla artık çıplak kayalıklara tırmanamayacaktı ama karlı dünyada adımları gene bir kraliçenin adımlarıydı.

Kaplan ulu ağacın altındaki ininden çıktı, kuvvetle silkindi. Evet, gerçekten yürüyüşe başlamanın zamanı gelmişti. Başını ve kuyruğunu dik tutarak dağ keçilerinin indiği yol boyunca tırmanmaya başladı. Aslında uzun süredir aç olduğu için güçsüz olmalıydı ama ansızın kendini çocukluğunda Tayga’da koştuğu günlerdeki gibi güçlü ve enerjik hissetmeye başlamıştı.

Çevik sıçrayışlarla ilk yükseltiyeye vardı.

Oraya tırmandığında, yükseltinin altında yeni bir kayalık yüzey gördü, karşısında ise yeni bir tepe yükse-

liyordu. Bunun üzerine küçüklüğünde kardeşiyle yaptıkları gibi kendini karların üzerine attı ve aynı neşeyle yuvarlanmaya başladı.

Zorlu tırmanışın üçüncü gününde bir kartalla karşılaştı. Tepesinde, esintinin gücünden yararlanarak neredeyse kımıldamadan duruyordu.

Yukarıdan, “Sen kaplan mısın?” diye sordu kartal.

Yorgunluktan kısa kısa soluk alıp veren Kaplan, “Görüyor musun?” diye yanıtladı.

“Görüyorum tabii ama anlayamıyorum.”

“Neyi anlayamıyorsun?”

“Ne işin var senin bu tepelerde? Burası senin krallığın değil, burada yiyecek insan da yok. Yoksa yolunu mu kaybettin?”

Kaplan “Hayatım boyunca yolumu aradım,” dedi ve kayalıkların arasında durabileceği daracık yere çöktü.

“Neden? Annenle babanın yolu yok muydu?”

“Bana yetmedi.”

“Bu mümkün değil. Annemiz ve babamızın yolu bizim yolumuzdur. Onları izleyerek ihtiyaç duyduğumuz her şeye ulaşırız.”

Kartal bunu söyledikten sonra kanat çırpıtı ve doğuya doğru uzaklaştı.

Kaplan, “Kartal!” diye bağırdı arkasından. “Her şeyi yüksekten görebilen sen, dağların ötesinde ne olduğunu söyler misin bana?”

Yırtıcı kuş, bir kanat darbesiyle, yönünü Kaplan’a çevirdi.

“Dağların ötesinde mi?” diye yineledi. “Ne olsun isti-

yorsun ki? Dağların ötesinde yine dağlar ve başka dağlar var!”

Kartal ufukta görünmez olmuştu ama sözleri vadide yankılanıyordu. “Var var var!”

Kargaların Dansı

Kaplan kartalla karşılaştıktan sonra kendini giderek daha kırılğan hissetmeye başladı. Bedeni hafiflemişti, kalan gücüyle zar zor hareket ediyordu.

Artık önünde geçebileceği yollar yoktu sadece bir-iki çalının bittiği dar yerler vardı, dimdik duvarın birkaç santimlik gedikleri idi bunlar. Bir sonraki adımı nereye atacağını hesaplamak giderek zorlaşıyordu ve bunu yapabilecek enerjiyi bulmak da ayrı zordu.

Pek çok kez kendini vadiden aşağı bırakmayı düşündü, kürkünün her bir parçası kayalıkların üzerinde iz bırakırdı.

Dikkatini hemen göz önünde ve çok uzağında olanlara yoğunlaştırma çabasıyla bakışlarına çaresiz bir dinginlik sinmişti tırmanışın çetinliği bedenini gerekli güçlerden yoksun bırakmıştı.

Yolu artık buydu.

Geri dönmesi olanaksızdı.

Durması da aynı şekilde olanaksızdı.

Bir-iki kez takati kalmadı ve gerçekten boşluğa kaydı.

Bir keresinde kayaya tutunmuş bir ağaç kurtardı canını, ötekinde de düşüşünü yumuşatan kara denk geldi ve içine yuvarlandı.

Kaplan arada sırada başını yükseklerle doğru kaldırıyor, bitmek bilmeyen tırmanışına egemen olan doruklara bakıyordu. Bazı sabahlar hemen bir adım ötede, bazense ulaşılmaz görünüyorlardı.

Zamanla, doğan güneşin aydınlığını algılama yeteneği daha da keskinleşti. Her ne kadar gündeğumları mutlak bir düzenle birbirlerini izliyor olsa da, onun gözlerine her zaman yeni bir gösteriymiş gibi görünüyordu. Bir şekilde, o ışık maddeye dönüşüyor gibi hissediyordu ve o maddenin ateş olduğunu düşünüyordu. Belki de dünya onu dört bir yandan yakmak isteyen alevlerle doluydu.

Adam günün birinde ona “Herkes göremez onu, her kесе kısmet olmaz yakalamak,” demişti.

Şimdi bunun doğru olduğunu biliyordu.

Bu bir yanılsama değildi.

Her hayatın ardında ateş vardı ve sadece o ateş ışık yaratıyordu.

Bir sabah güneş tepelerin ardında yükselmişken, Kaplan gözlerini açtı ve yanında kocaman bir karga gördü. Uyku sersemliğiyle, pençelerinin buzlu zemini gıcırdattığını hissetmişti. Sanki ciddi bir şey düşünüyormuş gibi ağır adımlarla Kaplan'ın çevresinde yürüyordu. Aslında sona ne kadar yaklaştığını anlamaya çalışıyordu.

Kaplan da bunu çok iyi biliyordu.

Tayga'da kargalar onun sadık yardımcılarıydı. Kara ve gürültücü bir bulut gibi dört bir yanda Kaplan'ı izlerlerdi ve o avını parçalayıp karnını doyurduktan sonra kalanları bölüşmek için beklerlerdi. Çelik gagalarıyla hemen yere inerler ve en iyi lokmaları didiklerlerdi. Gücünün üstünlüğüyle, onlara iyi niyet gözleriyle bakmıştı hep. Kargaların varlığını sürdürmesi ona bağlıydı çünkü.

Kaplan uzun uzun süzdü kargayı. Cılız sesiyle, "Ben sizin karnınızı doyururdum," diye fısıldadı. Karga hafifçe eğilerek "Ve bunun için sana ömür boyu minnet duyacağız," dedi. "Ama herkes görevini yerine getirmelidir."

"Öyle," dedi Kaplan gözkapaklarının ağırlaştığını hissederken.

Ansızın zihnindeki her şey birbirine karıştı; artık düş mü görüyor yoksa gerçeği mi yaşıyor bilemiyordu. Uzak imgeler üst üste biniyor, birbirleri içinde eriyorlardı. Erkek kardeşiyle neşeli ve hafif zıplayışları, ilk avını yakalayışı, babasının bakışı, eriyen karın kokusu, soğğun ısırtığı, adamın kar üstündeki adımlarının hışırtısı, annesinin olmadığı boş in. Bedeni titriyor, sonra titremesi

duruyordu. Ansızın duyduğu bir sesle olduğu yerde sıç-
rıyor, sonra bunun kendi sesi olduğunu anlıyordu. Evet
kendi sesiydi ama aynı zamanda kaplan terbiyecisinin
ve küçük cambazın birbirlerine karışan ve hatta adamı
öldüren haydutların da sesiydi.

Kaplan gözlerini yeniden açtığında kargaların sayısının
dörde çıktığını fark etti. Hâlâ belli bir mesafede duruyor
ve çevresinde yürüyorlardı. Yeni bir giysi dikmek için
ölçü almaya hazırlanan terziler gibi başlarını bir yukarı
bir aşağı oynatarak onu dikkatle inceliyorlardı.

Kaplan ansızın ayaklarının altında kımıldayan bir şey
hissettiğinde, görevimi layıkıyla yerine getirdim mi,
diye düşündü. Buzu erimekte olan bir nehri aşmak için
hatalı bir sıçrayış yaptığını düşündü. Karşı kıyıya atla-
mak yerine bir kütüğe binmeliydi ama şimdi akıntının
şiddeti onu vadiye sürüklüyordu. Su ayakları arasında
şiddetle çırpınıyor, dengesini bozuyordu. Akıntı tarafın-
dan yutulmamak için bedeninin her bir kasını kullan-
mak zorunda kaldı ve pençelerinin gücüne sığındı. Uzak
olmayan bir yerde bir çağlayan olmalıydı; uğultunun
giderek yükseldiğini hissetmişti. Gerçekten de az sonra
karşısında su buharından devasa bir duvar olduğunu
gördü. Artık aşağı doğru çılgınca akan bu suya direne-
cek gücü kalmamıştı. Kütüğe tutunarak “Ne olacaksa
olsun!” diye mırıldandı.

Ve kaderine doğru gitti.

Ne var ki boşluğa düşmeden önce beklenmedik bir şey oldu. Fırtınanın şiddetli rüzgârı yerine tatlı bir esintiyle sarmalandığını hissetti. Bu esinti onun yüzünü okşadı, kulaklarını sıyırdı, sırtından kuyruğuna aktı ve çok eskiden annesinin onun dünyaya gelişini kutlayarak tüm bedenini yaladığı gibi yaladı.

Geçidin Ötesinde

Kaplan önce kokuyu aldı.

Bu, fillerin idrarıyla ıslanmış talaş kokusu ya da kilometrelerce ötede parçalanabilecek bir av olduğunu belli eden bütirik asit moleküllerinin kokusu da değildi.

Daha derin derin çekince içine, Kaplan bunun kötü bir koku değil, tam tersine hoş bir koku olduğunu anladı. Sanki pek çok farklı esans bir araya gelmişti. Bunlar belirli bir ruh halini belli eden esanslardı.

“Hangi ruh hali?” diye düşündü Kaplan ve gözlerini açtı.

Halen orada, uyuyakaldığı ve karmakarışık rüyalar gördüğü karlı kayanın üstündeydi. Kargalar yok olmuştu, izleri de kaybolmuştu.

Kar bile yoktu.

Uzun uykum sırasında mevsim değişmiş olmalı, diye düşündü Kaplan. Bakışlarını kaldırarak şafağın pembe ışıklarının doruklara değdiğini gördü. Her şey mükemmel ve net görünüyordu. Çiy taneleri çevresindeki bitki örtüsüne inci gibi yağmıştı ve her biri kendi içinde gökyüzünden kırıntılar yansıtıyordu.

Kaplan başını kaldırdı ve koklamaya devam etti. Ansızın bu kokunun –daha doğrusu parfümün– her şeyin yeniden canlandığı mevsimin kokusu olduğunu anladı.

Kendisi de o mevsimde, Tayga'nın kısacık ilkbaharında doğmuştu. Burnunu inin dışına ilk çıkarışı da bir bahar mevsiminde olmuştu. Uzun süre anne sütüyle beslendiği dönemde inin loş ortamından sonra doğanın renkleri ve görüntüleri ona son derece şatafatlı gelmişti. O zamanlar her şey bir şaşkınlık nedeniydi. Dünyada ne çok ot ve çalı bitkisi vardı! Kuşlar nasıl heyecanlı bir görev aşkıyla çalı çırpıyla yuvalar kurup, içlerine yumurtluyorlardı! O zamanlar yüreğinde bir hafiflik vardı. Kendisinin ya da erkek kardeşinin kuyruğunu kovalayarak oynuyor, keleklerin ya da Tayga'yı dolduran öteki büyük böceklerin peşine düşüyordu!

İşte, diye düşündü Kaplan, bilmesem bile cambazlık yeteneği benim zaten içimde varmış.

Kendi masumiyetini unutmak...

Bundan daha büyük bir yanlış olabilir mi?

Birden karşıya baktığında kayalık duvarda bir geçit açıldığını gördü. Ne fazla geniş, ne fazla dardı. Sanki tam onun ölçülerine göre yapılmıştı. Bunu daha önce görmemiş olması mümkün müydü? Belki de karla kaplıydı ya da eskisi kadar iyi göremez olmuştu.

Nereye ulaşıyordu bu geçitten?

Belki de kayalığa oyulmuş bir oyuktu ve girince gene burnunu duvara vuracaktı. Acaba bilmediği bir oyuk, ya da sirkte arabadan sahneye geçtiği gibi bir tünel miydi?

Kendini son derece yorgun hissetse de kalktı.

O girintinin ötesinde ne olduğunu keşfetmek istiyordu.

Bedeni ve bacakları tuhaf bir biçimde ona itaat etti. Fazlasıyla hafıflemiş olduğunu zaten biliyordu ama bu kadarını da tahmin etmiyordu. Ayaklarının altında taze-cik toprağı hissediyordu. Demek ki rüyada değildi.

Gerçekten yürüyordu.

Acaba cambazlar da böyle mi hisseder, diye düşündü.

Yanıt veremeden, geçidin öteki tarafına varmıştı bile.

Gözlerinin önünde beliren ne buzul ne kayalık duvardı; bu terk ettiğine benzeyen bir vadiydi. Sadece ufukta sınırları belirleyen yüksek dağlar yoktu. Vadiden ziyade minik yükseltiler ve çayırlarla kaplı uçsuz bucaksız bir otlak gibiydi. Onu örten otlar, yeşilin yeryüzündeki bütün tonlarını yansıtıyordu, hafif bir esinti bedenini

okşuyordu, sanki bir denizin dalgalarındaymış gibi onu sallıyordu.

Kaplan kararsızlıkla durdu.

Buraya girmeme izin var mı acaba, diye düşündü.

Tam o anda, az ötesinden bir geyik sürüsünün geçtiğini gördü. Görkemli adımlarla yürüyor, kadife gözlerinde hiçbir korku olmaksızın boynuzlarını güvenle sallıyorlardı. Bu mesafeden bir yavru bile onları yakalayabilir, diye düşündü Kaplan, ama artık hiç aç olmadığını hissetti.

Onların ihtişamına hayran kalmıştı. Hayatı boyunca onların üzerlerine atlamak, boğazlarını parçalamaktan başka bir şey yapmamıştı. Ne kadar soylu olduklarını hiç fark etmemişti.

Geyikler bir anlığına onu süzdüler, sonra yürüyüşlerine devam ettiler. Acaba benim onlarda gördüğümü onlar da bende görüyorlar mı, diye düşündü ve huzurla yollarına gitmelerine izin verdi.

Gene de çayıra inmeye cesaret edemiyordu.

Sadece güneşi gördüğünde buna cesaret edebildi. O ateşli çemberin içinde, ömrünün tüm gündeğumları ve günbatımları vardı ama gene de gördüğü her şeyden farklıydı. Bir yandan doğup öteki yandan batmak yerine gökyüzünde sabit duruyordu.

Ateş rengi devasa bir küre.

Işınlardan maddenin en ufak parçasına sızıyor ama yakmıyordu. Daha ziyade, var olan her şeyi şafak tatlılığıyla

renklendiriyordu. Tayga'da çağırması olduğu gibi, şimdi güneş onu bir kez daha çağırıyordu.

Güneş sayesinde bu tanımadığı çayıra ilk adımlarını attı, yüksek otlar arasında sonsuz sayıda çiçeğin gizlendiğini gördü. Hiçbir çiçek solmamıştı, eğilmemişti, sanki hiçbirinin üzerinden hayvan sürüsü geçmemişti, onları ezmemişti.

Çiçeklere baktı, yüzünü kaldırarak gökyüzünü inceledi. Ve gökte, güneşin yanı sıra yıldızları da gördü.

Gün ışığının yanı sıra gecenin karanlığı vardı. Birbirlerinin içinde eriyor, hayata çağrılan her canda alınan ve verilen nefesi andırıyorlardı.

Çiçekler yıldızdı, yıldızlar çiçektir. Birbirlerine yansıyorlardı, hepsi aynı pırıltıyı yayıyordu.

Ağır ağır yürüyen Kaplan, çayırın sayısız, farklı farklı hayvanla dolu olduğunu ama tuhaf bir biçimde hiçbirinin koşmadığını, kaçmadığını fark etti. Ne avcı vardı burada ne de av. Her canlı, kendini kaplan gibi hisseden bir kaplanın güveniyle dolaşıyordu. Aynı sükunet, aynı soyluluk. Sincaplar ve tavşanlar bile öyleydi. Hatta beceriksiz köstebekler bile muhteşem kraliçelermiş gibi davranıyorlardı.

O, bu acayip durumu incelerken Kaplan'ın yanında dişi bir geyik belirdi. Bakışları buluştu ve Kaplan bir kez daha karnının aç olmadığını hissetti.

Sadece derin bir susuzluk hissediyordu.

Su içmesinin üzerinden uzunca bir zaman geçmişti.

O zaman annesinin sözlerini anımsadı: “Büyük avlar daima nehir kenarına giderler.” Bunun üzerine geyiği izlemeye karar verdi. Otlar arasında sessizce ve telaşsızca yan yana yürüyerek tepelere yöneldiler. İkinci tepeyi de aştıklarında, Kaplan uzakta bir dere şırıltısı duydu. Yaklaştıklarında altlarında ve az ilerilerinde bir çöküntü gördüler.

Bacaklarını bedeninin altına kıvrımış olarak dinlenen bir kuzudan başka kimse yoktu.

Birlikte yokuş aşağı indiler. Suyun yakınlarında otlar düz ve yumuşak yosunlara dönüşüyordu. Derenin yanına gelince geyik bacaklarını hafifçe kırarak boynunu suya uzattı ve tüm toynaklı hayvanlar gibi küçük yudumlarla suyunu içti. Kaplan da küçüklüğündeki gibi suya eğildi. Ayaklarını kıyının toprağına yasladı ve başını eğerek dilini suya daldırdı.

Ne şahane bir duyguydu bu!

Bunca susuzluktan sonra nihayet susuzluğunu dindiren suyu bulmuştu!

Ne var ki Kaplan bir tuhaflık hissediyordu. Derenin dibi yoktu sanki. Taşlar, kumlar, balıklar ya da yosunlar görünmüyordu. Suyun ötesinde başka su vardı, tıpkı göğün ötesinde başka gök olduğu gibi.

O dere bir bıçak gibi dünyayı bir boydan bir boya yarar gibiydi.

Bir kıyıdan öteki kıyıya.

Bir hayattan öteki hayata.

Bir anlığına, Kaplan yanında annesinin yüzünün yansımaları görür gibi oldu. Onu dünyaya getirdiğinde olduğu gibi mutluluk dolu bir bakış vardı gözlerinde.

Bu mutluluk ansızın onun mutluluğu oldu.

O imgeyi yakalayabilmek için pençesini suya uzattı. Annesinin kürküne yeniden dokunabilmek, onun sesini yeniden işitebilmek için. Adamın ellerini görebilmek, bakışlarını hissedebilmek için. Sevdiği her şeyi içinde bulunduran bu su, nasıl bir suydı acaba?

Kaplan suya baktıkça onun daha ziyade değerli bir taşla benzediğini fark ediyordu. Artık geçmişte kalan bir akşam, adam ona o olağanüstü mücevherlerden söz etmişti.

“İşıltı yayan çok güzel taşlardır. Yüzeylerinde her şey yansır, her şey yenilenir. Renkleri de vardır, pırlantalar gibi saydamları da. İnsanlar, onlara sahip olmak için her türlü işkenceyi göze alabilir. Fethedilecek biricik taşın yüreklerinde ilk andan itibaren bulunan ve sonsuza dek parlayan taş olduklarını bilselerdi, dünya nasıl huzurlu bir yer olurdu.”

Tam o anda, Kaplan gök gürültüsünü andıran bir ses işitti.

“Kaplan!”

Şaşkınlıkla yerinde sıçradı. Onun adını böylesine kudretli bir şekilde söyleyen kim olabilirdi?

Yanında yalnızca kuzu vardı.

Bunun üzerine döndü.

Ve gördü.

SUSANNA TAMARO

KAPLAN VE CAMBAZ

Küçük Kaplan diğerlerine hiç benzemez: Meraklıdır, benzerlerinin hemen kabul ettiği şeyleri derinden sorgular. Gözlerini açar ve ışığın mucizesini keşfeder, kulaklarını diker ve Tayga'nın geniş ses yelpazesıyla tanışır. Kaplanlara özgü gücünü kazandığında, başka hayvanları avlayarak karnını doyurur. Fakat bunu yaparken bazı kuşkuları olur. Zamanı geldiğinde annesinden ayrılır, yalnız başına yola koyulur ve hatta hiçbir kaplanın yapmayacağını yaparak Tayga sınırlarının dışına çıkar.

Dizginleyemediği merakı, uzak durması gerektiğini bildiği insanla karşılaşmasına neden olur. O, insanı yakından tanımak ister. Küçük Kaplan tedirgin edici, değişken, seilmeye değer ama aynı zamanda uzak durulması gereken insanla yakın ilişki kurar. Ve hayatı bir daha asla eskisi gibi olmaz.

"Kaplan ve Cambaz" merak, dindirilemeyen öğrenme arzusu ve özgürlüğe dair, her yaşta okura hitap eden çağdaş bir masal.

YAŞ 13 14 +

cancocuk.com

